

MileStone

VOLUME-2 **ISSUE-1**
CİLT-2 **SAYI-1**

JUNE **HAZİRAN**
2024 **2024**

e-ISSN: 2980-406X

PUBLISHER / YAYINCI

Dr. İmren ALAKUŞ

EDITORS / EDİTÖRLER

Dr. Nadira SEYİDOVA

Dr. İmren ALAKUŞ

LANGUAGE EDITOR/ DİL EDİTÖRÜ

Firuza IBRAHIMOVA

INTERNATIONAL ADVISORY BOARD / ULUSLARARASI DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Z. Dina ÇAKMUR YILDIRTAN, Marmara Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. Esengül SALİHOĞLU, Cumhuriyet Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. Semra BOĞA, Uluslararası Fırat Üniversitesi

Dr. Sara HEIDARPOUR, Maltepe Üniversitesi

Dr. Recep Bülent ŞENSES, Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Çağlar ÖZTÜRK, Uluslararası Fırat Üniversitesi

Dr. Mehmet MURATOĞLU

Dr. Devran KAYA, Uluslararası Fırat Üniversitesi

Dr. Ofelya BABAYEVA, Azerbaycan Diller Üniversitesi

Dr. Ayşe HYUSEIN, Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Aytan ABBASOVA, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Leyla KARIMOVA

Dr. Hasan KARIMPOUR

Dr. Aslihan CANBUL

JOURNAL INFORMATION

Milestone journal is a peer-reviewed open access online academic publication that includes studies in the fields of international relations, political science, history, economics and finance. Milestone is a double-blind, peer-reviewed international academic journal published twice a year in Turkish and English. The journal includes not only original research but also book reviews.

Milestone journal will be able to contribute to the development of concepts in the relevant language by publishing in two languages. The main purpose of the journal is to contribute to the literature in the fields it covers and to play an important role in the development of the relevant field.

DERGİ HAKKINDA

Milestone dergisi, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, tarih, ekonomi ve finans alanlarında çalışmalara yer veren hakemli açık erişimli çevrimiçi akademik yayındır. Milestone, Türkçe ve İngilizce olmak üzere yılda iki defa yayın yapan çift kör hakemli uluslararası akademik dergidir. Dergide sadece özgün araştırmalar değil kitap incelemeleri de yer almaktadır.

Milestone dergisi çift dilde yayın yaparak ilgili dildeki kavramların gelişimine katkıda bulunabilecektir. Derginin ana amacı kapsamına aldığı alanlarda literatüre katkı sağlayarak ilgili alanın gelişiminde önemli rol oynamaktır.

Indexes of MileStone:

MileStone dergisinin tarandığı indeksler:

CONTENTS/ İÇİNDEKİLER

1. Liderlik Teorilerinde Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderlik Yaklaşımları: Modern İş Dünyasında Önemi

Mehmet MURATOĞLU → 1-16

2. The Impact of 2016 Anglophone Crisis on Cameroon's Economic and Political Development

Manuella NTOBOU → 17-40

3. "The Great Gatsby" and the World of Francis Scott Fitzgerald

Malahat BABAYEVA → 41-52

4. Uzrî Aşk Bağlamında Bir İnceleme: Shakespeare'nin Romeo ve Juliet'i Üzerine

Erdinç DURMUŞ & Zeydin GÜLLÜ → 53-66

5. Exploring Investment Hurdles in Renewable Energy: Impacts on Economic and Social Development in Developing Countries Employing the TRIZ Approach

Hassan KARIMPOUR → 67-80

Liderlik Teorilerinde Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderlik Yaklaşımları: Modern İş Dünyasında Önemi¹

Mehmet MURATOĞLU²

Abstract

Leadership is one of the most complex phenomena as it has been discussed from various perspectives and has been the subject of organizational research intensively. Leadership, which is also considered as a solution element in times of rapid change and environmental complexity, has gained more importance than ever before. In this study, the historical foundations of leadership theory are taken into consideration and the progress made is reviewed and the importance of interactional and transformational leadership styles that affect today's modern working life is aimed to be revealed conceptually. For this purpose, a literature review was carried out by utilizing databases and libraries and the publications reached for traditional review writing. As a result of the review, it is explained that transformational and interactional leadership will have strong effects on the change and development of organizations and employees in today's business world. In addition, this study aims to make a contribution to overcome the lack of resources in the literature.

Keywords: Leadership theories, Transformational leadership, Interactional leadership, Operational leadership

Özet

Liderlik, çeşitli bakış açılarından ele alınmış ve örgütsel araştırmalara yoğun bir şekilde konu edilmiş olması bakımından en karmaşık olgulardan biridir. Hızlı değişim ve çevresel karmaşıklık dönemlerinin bir çözüm unsuru olarak da değerlendirilen liderlik her zamankinden daha fazla önem kazanmıştır. Bu çalışmada, liderlik teorisinin tarihsel temelleri dikkate alınmış ve kaydedilen ilerleme gözden geçirilerek, günümüz modern çalışma hayatını

¹ DOI: 10.5281/zenodo.13918036

² Okan Üniversitesi, mehmet@etkinyonetim.com

ORCID ID: 0000-0002-1520-9507

etkileyen etkileşimci ve dönüşümcü liderlik tarzlarının önemi kavramsal olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Bunun için, veri tabanları ile kütüphanelerden yararlanılarak geleneksel derleme yazımına yönelik ulaşılan yayınlardan bir literatür incelemesi yapılmıştır. İncelemeler sonucunda, dönüşümcü ve etkileşimci liderliğin, günümüz iş dünyasında kurum ve çalışanların değişimi ve gelişimi için güçlü etkilerinin olacağı anlatılmıştır. Ayrıca bu çalışmayla literatürdeki kaynak eksikliğinin giderilmesine yönelik bir katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik Teorileri, Dönüşümcü Liderlik, Etkileşimci Liderlik, İşlemsel Liderlik

1. Giriş

İnsanlık tarihi boyunca, farklı liderlik uygulamaları liderliğin gerçekte ne olduğunun anlaşılması için gerçekleştirilen çalışma ve tartışmalara kaynak sağlamıştır. Böylece, lider ve liderlik kavramı tartışılmaya devam etmiştir. Bununla birlikte günümüze kadar, liderlerin çeşitli uygulama alanlarında nasıl ve neden başarılı olduklarını, liderlik davranışlarıyla neleri gerçekleştirdiklerini belirleyen çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda da vurgulandığı şekliyle liderlik kavramı, çok önce de mevcuttu ve sıklıkla dini, politik ve askeri figürlerle ilişkilendirilmişti (Ludwig, 2002). Günümüzde ise liderlik, diğer alanların yanı sıra genellikle iş ve yönetim kapsamında düşünülmekte ve örgütsel ortamlarda etkileyen, ilham veren ve motive eden kişileri tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Başlangıçta "Lider" terimi 1300'lü yıllarda fark edilmiş olsa da (King,1990), ancak 1700'lü yılların sonlarında kavramsal olarak gündeme getirilmiş (Stogdill, 1974) ve bu konu üzerinde yoğun bilimsel araştırmaların yapılmasına yirminci yüzyıla doğru başlanılmıştır (Stogdill ve Bass, 1981). Bu çalışmaların çoğunda liderliğin; çeşitli sosyal, ekonomik ve politik bağlamlara yanıt olarak farklı stiller ve yaklaşımlarla ortaya çıktığı ve zamanla önemli ölçüde evrim geçirdiği vurgulanmıştır. Bu bağlamda değişen sosyal ve ekonomik koşullara yanıt olarak ortaya çıkan liderliğin, farklı teoriler ve yeni yaklaşımlarla her dönemden sonra yeni bir döneme geçiş yaptığı açıklanmıştır. Böylece liderliğin karmaşık ve çok boyutlu olgulardan birisi olduğu, günümüzün modernleşen ve giderek küreselleşen dünyasında her zamankinden daha fazla önem kazandığı görülmüştür. Ayrıca, Benmira ve Agboola (2021) liderlik teorisinin evrimi adlı makalesinde liderliğe yönelik birçok farklı yaklaşımın olduğunu

ve evrensel olarak kabul edilen tek bir tanım veya belirli bir liderlik uygulamasının olmadığını ve etkili bir lideri neyin oluşturduğunu belirleme çabalarının her dönemde devam ettiğini belirtmiştir.

Sürekli değişime uğrayan ve küreselleşen dünyamızda toplumsal koşulların ürünü olarak ortaya çıkan liderlik, tanımlayıcı özelliğine bağlı olarak tarihsel evrimden geçmiştir. Böylece geçmişte etkili olan geleneksel liderlik stilleri ve yaklaşımları liderlik teorileri çerçevesinde açıklanmış, ancak modern iş dünyasının karmaşık organizasyonlarında etkili olan liderler için yeni liderlik tarzlarının oluşumuna kaynak oluşturmuştur. Liderlik teorisinin gelişiminde her yeni dönem, bir önceki döneme göre liderlik düşünce sürecinde daha yüksek bir gelişme durumunu içermiştir. Liderlik düşüncesinin tarihsel bir sıralamasını da kapsayan bu süreç, liderliğin gelişimini göstermesi nedeniyle ayrı bir önem arz etmektedir.

2. Literatür Taraması

Liderlik kavramının açıklanmasına kaynak sağlayan eski teorilerden biri, liderlerin doğuştan geldiğini, sonradan lider olunmadığını ve eğitilmediğini savunan “Büyük Adam Teorisi” idi (Carlyle, 1840). Bu teori, 19. yüzyılda yapılan araştırmalarda (Organ, 1996; Dziak, 2019) herkes tarafından öne çıkarılan bir düşünce olarak kabul edildi. Etkili liderlerin kişilik özelliklerini ve diğer niteliklerini belirlemeye odaklanılan bu teoride; liderlerin zeka, karizma ve cesaret gibi belirli doğuştan gelen niteliklere sahip oldukları öne sürüldü. Tarihsel zaman çizelgesi “Büyük Adam Teorisi” ni tutarlı bir şekilde 19. Yüzyıl içinde gösterse de, derin köklerini liderlikle ilgili günümüzün birçok pratik varsayımında görebiliriz Çünkü, küçük uyarlamalar olsa da, kahraman liderlerin bireysel kültürlerin ağırlıkta olduğu gerek iş, gerekse diğer alanlarda kök salmaya devam ettiği söylenebilir (Early, 2017). Liderlik teorisi daha sonra liderlerin doğuştan veya doğaları gereği belirli bir zamanda rollerini üstlenmek zorunda oldukları dogmasından, liderlik potansiyeli öngören belirli özelliklerin bir yansımasına doğru ilerledi (Nawaz ve Khan, 2016). Devamında, büyük adam teorisinin bir uzantısı olarak kabul edilen “Özellik Teorisi” tartışılmaya başlanmıştır. Bu teori, Büyük liderlerin sahip olduğu, kişilik özelliklerinin ana hatlarını öne çıkaran ve liderlerin doğuştan gelebileceğini veya sonradan oluşturulabileceğini savunan, böylece her iki düşüncenin de tartışıldığı bir teori haline gelerek açıklanmaya ve araştırılmaya başlanılmıştır (Buchanan & Huczynski, 2017) Başka bir deyişle, başarılı liderlerin özelliklerinin ya miras alınabileceğini

ya da eğitim ve uygulama yoluyla edinilebileceğini savunulmuştur. Stogdill (1948) tarafından yürütülen liderlik araştırmalarının ardından, liderlik özelliklerinin değişmeye açık olduğunu ve herhangi bir durumda lider olan birinin diğer durumlarda mutlaka lider olmayabileceğini ortaya çıkaran yeni teoriler geliştirilmiştir. Bunun sonucunda, özellik teorisi büyük ölçüde terk edilmiş olsa da, günümüzün en iyi liderlerinin sergilediği özelliklerin ve davranışların daha iyi anlaşılmasına yol açmıştır. Daha sonraları, özellik teorilerinden evrilerek liderlerin büyük ölçüde doğuştan değil, sonradan yapıldığını ve etkili liderliği sağlamak için belirli davranışların öğrenilebileceğini ileri süren “Davranışsal Teori”, ileri sürülmüştür. Bu teoride, liderin gerçek davranışına odaklanılan ve özelliklerine veya karakteristiklerine değil, ancak liderin durumunu ve ortamını büyük ölçüde göz ardı eden çalışmalara vurgu yapılmıştır (Johns ve Moser, 1989; Denison vd., 1995).

Liderliğin kalite, takipçilerin durumu veya bir dizi diğer değişken gibi faktörlere bağlı olması nedeniyle hiçbir liderlik tarzının tek başına kesin olmadığını öneren “Durumsal Teoriler” de, liderlik etmenin tek bir doğru yolunun olmadığı, çevrenin iç ve dış boyutları ile birlikte liderin belirli bir duruma uyum sağlamasının gerekli olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda Greenleaf (1977) durumsallık teorilerinin, liderlik için bazı durumlarda etkili olan liderlik tarzının diğerlerinde etkili olmayabileceğini savunan bir davranışsal teori kategorisi olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, durumsal liderlik çoğunlukla lidere vurgu yapmaya devam etse de, grup dinamiğine odaklanmanın önemini ortaya koymuştur. Böylece Bass (1997), durumsal liderlik teorisinde liderlik tarzının astların olgunluğuna göre ayarlanması gerektiğini ileri sürmüştür. Çünkü, hiçbir liderlik tarzının tek başına kesin olmadığını, kullanılan liderlik tarzının takipçilerin niteliği, durumu veya bir dizi başka değişken gibi faktörlere bağlı olduğu belirtilmiştir (Yurii vd., 2018).

Adından da anlaşılacağı gibi durumsal dönem, liderlerin özellikleri veya davranışlarından daha çok belirli durumlarda gerçekleştirilen liderliğe odaklanır. Bu, liderlerin faaliyet gösterdikleri bağlamı değerlendirmeleri ve ardından hangi tarzın duruma en uygun olduğunu kararlaştırmaları bakımından önem taşır. Bu nedenle, en iyi tarzın duruma bağlı olmasını dikkate alan bu yaklaşıma liderliğin koşullu teorisi denir. Böylece, Fred Fiedler, liderliğin ilk koşullu teorilerinden birini geliştirerek, etkili liderlikte bağlamın önemine odaklanmış ve tek bir en iyi liderlik özellikleri veya davranışları kümesinin olmadığı inancını desteklemiştir (Fiedler ve Chemers, 1974). Bununla birlikte Fiedler, bir liderin tarzı

sabit olduğundan tarzına en iyi uyan durumlarda liderlik özelliklerini sergilemesi gerektiğini, başka bir deyişle bir lider olarak liderlik tarzının belirli bir bağlamla ne kadar iyi eşleştiğiyle belirlendiğini öne sürer.

Araştırmacılar, 20. yüzyılın sonlarında yeni liderlik dönemi için farklı yaklaşımlara ihtiyaç duyulması gerektiğini öne sürmüşler ve liderlik bağlamının ve takipçinin belirli bakış açılarından uzaklaşarak takipçiler ve liderler arasındaki ilişkilerin bir anlaşmaya ve alışverişe dayanan liderlik uygulamalarına doğru yönelmişlerdir (House ve Shamir, 1997). Yeni liderlik dönemine geçiş olarak düşünülen bu dönemde ilk kez, liderliğin bir yönüne veya boyutuna odaklanmanın olgunun tüm karmaşıklığını ele alamayacağı fark edildi (Van Seters ve Field, 1990). Böylece daha karmaşık, rekabetin yüksek olduğu ve zorlu hale gelen bir dünya için; hızlı değişim, yıkıcı teknolojik yenilik ve artan küreselleşme koşullarını destekleyen cesaretli, yenilikçi ve vizyon ortaya koyan liderlik teorilerine ihtiyaç duyuldu. Bunun sonucunda, liderliği tek yönlü, yukarıdan aşağıya bir etkileme süreci olarak tanımlayan ve lider ile takipçiler arasında belirgin bir çizgi çizen, geleneksel liderlik teorilerinden uzaklaşarak “İşlemsel ve Dönüşümsel Liderlik Teorileri” olarak adlandırılan, yeni liderlik dönemi çalışmalarına geçilmiştir (Benmira ve Agboola, 2021). Bu dönemde, liderlik çalışmalarında liderliğin sadece kişide veya durumda değil, daha çok rol farklılaşmasında ve sosyal etkileşimde yer aldığı öne sürüldü. Böylece bu düşünce, esasen lider ve ast arasındaki etkiyi kapsam içinde değerlendirdiği için, etki dönemi' nin teorik olarak yeniden ele alındığı “İşlemsel Dönem” i ortaya çıkarttı (King, 1990). Liderlik uygulamalarında “Etkileşimci Liderlik” olarak da ifade edilen “İşlemsel Liderlik”, liderlerin yalnızca takipçileri etkilemediği aynı zamanda onların etkisi altında olduğu karşılıklılığa dayanmaktadır. Bunun yanı sıra, işlemsel liderlik teorisi Hollander (2009), tarafından ayrıntılı olarak geliştirilmiş ve liderliği; liderin takipçilerine eylemleri organize etmek; durumu netleştirmek, çabalarının koordinasyonunu yapmak şeklinde fayda sağladığı, karşılık olarak da takipçilerin liderlerini tanınma, saygı, ve etkiyi benimseme şekline ödüllendirdiği bir durum olarak tanımlamıştır. Daha sonra James Mac Gregor Burns (1978) de, klasik eseri “Liderlik” kitabında işlemsel değil dönüştürücü liderlik kavramını ortaya koydu. Her iki teorinin gerekliliğine inanılsa da Burns (1978), bu eserinde takipçileri liderlere dönüştüren ve liderleri ahlaki araçlara dönüştürebilen karşılıklı uyarım ve yükseltme ilişkisine odaklanmıştır. Burns'ün çalışmaları birçok kişiyi etkilemiş ve en önemli takipçisi Bernard Bass; liderliği, dönüşümsel bir liderin

takipçileri nasıl etkilediği bağlamında araştırmıştır. Bu düşüncenin etkisinde, Bass ve Avolio (1994), işlemsel liderliği, liderler ve takipçiler arasında aktif ve olumlu alışverişin olduğu, takipçilerin mutabık kalınan hedeflere ulaşmaları için ödüllendirildiği veya takdir edildiği bir tür koşullu-geri liderlik olarak gözlemlenmiştir. Bass (1985, 1998), dönüşümsel liderlik tanımında ise, takipçilerin kişisel çıkarlarını aşarak ihtiyaçlarını yeniden düzenlemeye ve daha yüksek düzeyli ihtiyaçlar için çabalamaya teşvik edildiklerini öne sürer. Bass dönüşümsel liderliğin yapısını dört ana bileşeni içerecek şekilde ayrıntılı olarak açıklamıştır. Bunlar; 1) idealize edilmiş davranışlar (söylediklerini yapmak), 2) ilham verici motivasyon (ikna edici bir vizyon sunmak), 3) entelektüel uyarım (sorunlara birden fazla açıdan yaklaşmak) ve 4) idealize edilmiş nitelikler (bütünün iyiliği için çalışırken güçlü bir karakter göstermek (Avolio, Bass, 1988). Özellikle, ilham verici motivasyon süreci için coşku, iyimserlik ve heyecanın içsel; idealize edilmiş etki için kararlılık, güven ve gurur; entelektüel uyarım için düşmanlık, meydan okuma ve öfke; bireysel yaklaşım için sempati, ilgi ve sevginin olduğu öne çıkarılmıştır (Connelly, 2002). Günümüzün dinamik ortamında, yöneticilerin ihtiyaçlarını ele alan ve karmaşıklık ve değişim bağlamında Etkileşimci ve dönüşümsel liderlik teorilerinin etkisinde gelişen “Etkileşimci ve Dönüşümcü” liderlik tarzları, modern iş dünyasında her bir çalışanı verimli hale getirmeye odaklanmıştır.

Liderlik düşüncesinin ve teorilerinin kökenlerinin de değerlendirildiği bu çalışmanın amacı, günümüz modern iş yaşamında ihtiyaç duyulan değişim ve yenilenmeye en çok etki eden etkileşimci ile dönüşümcü liderlik gibi iki liderlik tarzının, liderlik teorilerinin süreçlerini de dikkate alarak analizini yapmaktır. Bu çalışmayla aynı zamanda, literatürdeki eksikliğe de bir katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bu amaçla, yapılan araştırmaların başlangıcından bugüne kadar, liderlik teorileri ve “Etkileşimci liderlik, Dönüşümcü Liderlik” tarzlarına yönelik literatür taraması bir araya getirilerek derleme bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bilgiler sentezlenerek liderlik gelişimine ilgi duyan okuyucuların yararlanabilecekleri bir kaynak oluşturulmuştur.

3. Yöntem

Çalışmanın araştırılması sırasında akademik yayınların bulunduğu veri tabanları üzerinden ulaşılan yayınların yanı sıra ilgili kaynakça verileri de incelenmiş ve farklı kaynaklara ulaşılmasına çalışılmıştır. Ayrıca, üniversite kütüphanelerine online ulaşım

yoluyla çalışmaya ilişkin kitaplar taramaya dahil edilmiştir. Bu süreç, Mart 2024 ile Haziran 2024 tarihleri, arasında tamamlanmıştır.

4. Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderliğin İş Yaşamındaki Önemi

Liderlik, geçmişten bugüne çeşitli disiplinler ve araştırmacılar arasında önemine uygun şekilde tartışılan ve günümüzde de güncelliğini koruyan bir tema olarak görünmektedir. Araştırmalar, her dönem için önde gelen liderlik etkisini, çalışmalarını, teorilerini ve modellerini belirlemiştir.

Liderlik; cesaret, zekâ, dürüstlük, şeffaflık, iş bilgisi, duygusal denge, bilişsel yetenek, liderlik etme arzusu, karar verme yeteneği ve öz güven gibi özelliklerle, kendi takipçilerini grup veya örgüt hedeflerine ulaştırmaya ikna etmeye çalışma sürecinin bir bütünü olarak tanımlanabilir. Liderlerin takipçileri üzerinde oluşturdukları etkileme gücünün, liderlik teorilerinin ortak bir düşüncesi olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Güçlü liderlik bir organizasyon yapısı için vazgeçilmezdir. Liderler vizyon yaratır, stratejileri destekler ve organizasyonu ileriye taşımak için bu vizyonu sahiplendirir ve aynı zamanda liderlik ettiği örgüt için dönüşümün gerekli olduğuna inandırır, ilham verir. Bu nedenle liderleri kendilerinden beklenen en yüksek potansiyellerine ulaştırmak, günümüz organizasyonlarının taşıdıkları en büyük zorluklardan birisidir.

Yukarıda açıklanan liderlik teorilerinin her birinin unsurları bugün hala kullanılmaktadır. Ancak, yeni bir bakış açısıyla değerlendirilmeye başlanması, yeni fikirlerin ve görüşlerin ortaya çıkmasına yol açtı. Özellikle iş dünyasında sürekli değişen, dinamik, rekabetçi ortamda riske açık ve karmaşık olarak anlaşılması, yeni liderlik kavramlarının gündeme gelmesine neden olmaktadır. Bu bakış açısından, değişim için koşulları oluşturmak liderliğin temel bir yönü olarak görülebilir (Safonov vd., 2018). Bu bağlamda 21. yüzyılın başında, çevresel koşullara uyum sağlamaya çalışan bir dünyaya uyum sağlanmasını arzulayan liderler, her çalışanın sorunlarını belirleme ve çözme sürecinin içine katılma amacıyla gelişmeyi ve büyümeyi öğrenen örgütler yaratırlar. Liderler, bu örgütlere geleceğin imajını yaratır ve ileriye dönük bir konseptin uygulanmasına elverişli bir kurumsal kültür oluştururlar. Gerekliğinde gelişen iş yaşamının hiyerarşik yapısı yıkılır ve örgüt aynı hedef ve çıkarılara sahip insanların bir araya geldiği bir topluluğa dönüşmüş olur.

Toplum ihtiyaçlarına bağlı olarak sürekli kendini yenileyen, teknolojik olarak hızlıca dönüşüme geçen günümüz iş dünyası, bu değişimin gereği olarak yeni liderlik yaklaşımlarıyla tanışmıştır. 20. Yüzyılın sonlarında modern liderlik tarzları olarak da tanımlanan dönüşümcü ve etkileşimci liderlik tarzları modern örgüt yapılarında baskın hale gelmiş ve örgüt yönetimlerine pozitif değerler kattığı konusunda birçok araştırmanın bulgusu olarak ortaya çıkmıştır (Karamanlıoğlu, 2023). Dönüşümsel liderlik, liderin takipleriyle ilgilendiği ve aralarındaki ilişkiyi oluşturduğu ve böylece motivasyonu ve ahlaki düzeyi artırdığı bir süreç olarak belirtilmiştir (Burns, 1978). Ayrıca Burns, bu liderlik tarzının liderlerin sorunlara farklı bir perspektiften bakmalarına yardımcı olan bir süreç yarattığını ne sürmüştür. Dönüşümsel liderler, gelecek bakışlarındaki farklılıkları vurgulayarak, takiplerini hedeflerine ulaşmaları için motivasyon sağlayacak bir ortama teşvik eder. Bu tür liderlikle ilgili temel faktör, çalışanlar arasında koordinasyon düşüncesi ve inancını teşvik etmeleridir (Cacioppe, 2000). Çoğu araştırma, dönüşümsel liderliğin şirket performansı üzerindeki etkisini kanıtlamaktadır. Örneğin, arzu edilen liderlik davranışının örgütsel bağlılıkla olumlu bir ilişkisi olduğunu ve bunun, şirket performansı üzerinde orantılı, aynı zamanda olumlu bir etkiye yol açtığı belirtilmiştir (Steyrer,2008). Astların daha iyi iş performansına ulaşmaları için daha fazla çaba göstermelerini teşvik eder. Etik ve ahlaki değerlerin ne çıktığı liderlik, astların iş tatmini ile pozitif ilişkiye sahiptir (Kim, Brymer, 2011). Gmmz rekabetçi ortamında örgütlerin verimliliğini artırmak için dönüşümsel liderlik ile örgütsel performans arasında pozitif ilişki, örgütsel öğrenme ve yeniliklerin karşılıklı ilişkisi ile belirlenmektedir (García-Morales vd., 2012). Benzer şekilde, dönüşümsel liderliğin örgütsel öğrenmeye etkisine ilişkin yapılan çalışmalarda, dönüşümsel liderliğin önemli bir etkisi olduğu vurgulanmış ve dolaylı olarak örgüt içi yenilikçiliği teşvik ettiği, daha sonra bu yenilenmenin de performans üzerinde olumlu bir büyük etkisine dikkat çekilmiştir (Aragn-Correa vd., 2007). Bu alışmalar içeriğinde bakıldığında 1985'i takip eden yıllarda ve Burns'un çalışmalarıyla birlikte Bass'ın, örgütsel istikrar ve dönüşüm yaratmak için dönüşümsel liderliği uygulamaya dayalı bir liderlik biçimi önerdiği görülmüştür (Bass, 1985).

Örgüt içi dönüşümsel liderlerin ortak hedefi çalışma hayatında sosyalleşmiş ve refaha odaklı bir liderliğin sergilenmesidir. Sosyalleşmiş dönüşümsel liderler, başkalarının refahını kendi çıkarlarının önüne koyarlar (Howell ve Avolio,1992). Bu amaca uygun olarak liderlik

uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla kurumların çevre hakkındaki bilgi ve farkındalıklarını artırmaları ve hayatta kalma ve gelişme için geniş örgütsel değişimler yaratmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, kuruluşu geleceğe taşıyan, çevresel ihtiyacı fark eden ve uygun değişiklikleri kolaylaştıran liderlerin rolü daha belirgin hale gelmektedir. Bu rolü üstlenen liderler kurumlarda dönüşüme olanak yaratırlar. Bu tanımla çerçevesinde dönüşümcü liderler; takipçilerinin gelişimini güçlendiren ve eşitlikçi uygulamalarıyla günümüz rekabet koşullarında her çalışana eşit fırsat hakkı tanıyan, adaletçi yaklaşımıyla çalışanlarının saygısını ve güvenini sağlayan bir rol üstlenirler. Bu da kuruluştaki çalışanların iş yaşam kalitesini artırabilir.

Liderlik teorilerinin tarihsel süreçlerinde tanımlanan dönüşümcü liderler, liderliğe bakış açısının etkisinde takipçilerinin değerlerini, inançlarını ve hedeflerini etkilediği karmaşık ve dinamik bir süreci yönettiklerini söyleyebiliriz. Bu liderler kuruluşları geleceğe taşır, çevresel ihtiyaçları tanımlar ve uygun değişiklikleri kolaylaştırır. Ayrıca çalışanlar için potansiyel fırsatlara dair farklı bir bakış açısı yaratır ve değişime, kültüre bağlılık geliştirirler. Modern iş dünyasının gereği olarak düşünülen ahlaki ve etik kavramlarına sahip çalışanların etkilenmesi için en gerekli davranış biçimi liderin etkileme gücü ve karizmatik tutumudur. Karizmatik liderler genellikle takipçileri üzerinde yüksek beklentiler belirler ve ardından onlara bu beklentileri yerine getirme yeteneklerine güvendiklerini gösterirler. Bunu yaparak, takipçilerinin bireysel performanslarının iyileştirilmesinde gerekli yeterliliklere sahip olmaya ve verimli olmaya teşvik ederler (Avolio, 1988).

Birçok çalışma, dönüşümcü liderliğin şirket performansı üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Örneğin, arzu edilen liderlik davranışının örgütsel bağlılıkla olumlu bir ilişkisi vardır ve örgütsel bağlılık, şirketlerin beklenen performansı üzerinde belirlenen hedeflere uygun olumlu bir etkiye yol açar (Steyrer vd., 2008). Takipçilerinin daha fazla çaba göstermesine ve daha iyi iş performansına teşvik eden dönüşümsel liderlik ile örgütsel performans arasında pozitif ilişki, örgütsel öğrenme ve yeniliklerin karşılıklı ilişkisi ile ilgilidir (García-Morales vd., 2012). Benzer şekilde, dönüşümsel liderliğin örgütsel öğrenme üzerinde önemli etkisi vardır ve dolaylı olarak şirket yenilikçiliğini etkiler (Aragón-Correa, 2007). Böylece, yenilikçiliğin performans üzerindeki olumlu etkisinin liderlerin ilişki odaklı davranışları ve dolaylı olarak da şirket performansı ile ilişkili olduğu görülmüştür (Wang vd.,

2011). Şirketin iş performansı üzerinde büyük etkisi olan bu lider ilişkili etkileşim, örgüt yapılarının yenilenme ve dönüşüme odaklanması gerektirdiğini gösterir.

İşlemsel liderlik olarak da adlandırılan etkileşimci Liderlik, yönetsel liderlik olarak da bilinir, denetim, organizasyon ve grup performansının rolüne odaklanır; liderin takipçilerinin hem ödülleri hem de cezaları yoluyla uyumunu teşvik ettiği bir liderlik tarzıdır. İyi iş veya olumlu sonuçlar için ödüllerin verildiği bir değişim modeli kullanır. (Hargis vd., 2001). Dönüşümsel liderliğin aksine, etkileşimci yaklaşımı kullanan liderler geleceği değiştirmeyi değil, yalnızca bağlı oldukları hedeflerin sıkı takipçiliğini yaparlar. Bu liderler, hataları ve sapmaları bulmak için takipçilerinin çalışmalarına dikkat ederler. Bu liderlik tarzı, ortaya çıkan bir kriz ve acil durumda ve projelerin belirli bir şekilde yürütülmesinde etkilidir. Bass (1985), dönüşümcü liderleri etkileşimci liderlerle karşılaştırır. Dönüşümcü liderler olağanüstü performansa ilham verirken, etkileşimci liderler, üzerinde anlaşılabilir hedeflere ulaşan sağlam, tutarlı bir performans elde etmeyi önceliklendirir. Etkileşimci liderler, performansı teşvik etmek için ödüller ve cezalar verir ve lider/çalışan ilişkisini esasen ekonomik bir işlem haline getirir (Bass, 1985).

Etkileşimci liderlerin üç temel özelliği vardır. Birincisi, etkileşimci liderler ekip üyeleriyle birlikte net, belirli hedefler geliştirmek ve çalışanların hedeflere ulaştıkları için söz verilen ödülü aldıklarından emin olmak için çalışırlar. İkincisi, çalışanların çabaları için ödüller ve hedeflerin gerçekleşmesine uygun ödüllendirme ilişkisinde bulunurlar. Böylece etkileşimci liderler, görevlerin yerine getirilmesi aşamasında çalışanların ihtiyaçlarının karşılanabilmesine ve çalışanların bu gibi durumlardaki beklentilerine karşılık elde edecekleri kişisel çıkarlarına odaklanırlar. Etkileşimci liderlik, belirli alışverişleri ve hedefler ile ödüller arasında yakın bir bağlantıyı teşvik eder. Sonuç olarak, çalışanlar kendilerine önceden taahhüt edilenlerin karşılığında verebileceklerinin dışında bir sorumluluğu üstlenmek konusunda motive olmazlar. Bu, önceden iş tanımlarını belirlemenin çok daha zor olduğu iş alanları için özellikle sorunludur. Çalışanlar, firmada ekstra çabaları için zorlanmazlarsa ve ödüllendirilmezlerse, kendi kapasitelerini kullanmayı seçtikleri, iş değiştirme, kendi işini kurma, farklı alanlarda çalışma gibi başka fırsatlara yönelebilirler. Bass (1985) ve Conger Kanungo'ya (1998) göre, tüm liderler hem dönüşümsel hem de etkileşimci liderlik stillerinin özelliklerini sergiler. Bireysel liderler, bu stillerden birini diğerinden daha fazla vurgulama eğilimindedir. Bu nedenle her iki lider tarzının da lider ilişkili bilgiyi yaratma ve yönetmesi

gerekir (Conger, 1999). Bununla beraber, dış faktörlerin bilgiyi yönetme sürecinde dönüşümsel ve etkileşimci liderlere olan ihtiyacı etkilediğini görülebilir.

Günümüzün çağdaş, geleceğe vizyon yaratan liderlerin bulunduğu modern iş yaşamı uygulamalarında etkisini hissettiren her iki liderlik tarzına yönelik birtakım farklılıklar olduğunu öne süren James Macgregor Burns, etkileşimci liderler ile dönüşümsel liderler arasında ayırım yaparak şunları açıklamıştır: etkileşimci liderler, takipçilerin çalışmaları ve bağlılıkları karşılığında somut ödüller veren liderlerdir. Dönüşümsel liderler, takipçilerle etkileşim kuran, daha yüksek düzeydeki içsel ihtiyaçlara odaklanan ve belirli sonuçların önemi ve bu sonuçların elde edilebileceği yeni yollar hakkında bilinç oluşturan liderlerdir (Hay, 2012). Dönüşümsel liderler bir misyon duygusu sağlamayı içeren aktif davranışlar sergilerken, etkileşimsel liderler daha pasif olma eğilimindedir. Genel olarak, etkileşimci liderlik, dönüşümsel liderlikten daha az etkilidir (Gardner & Stough 2002). Yapılan bazı araştırmalarda, dönüşümsel liderliğin etkileşimsel liderlikten daha yüksek görünürlükte olduğu varsayımını destekleyen bazı kanıtlar sunulmuştur (Bass vd., 2003; Dvir vd., 2002). Etkileşimci liderlik ayrıca dönüşümsel liderliğe göre daha yüksek performans ve üretkenlikle daha az ilişkili olduğu savunulmuştur (Bass vd., 2003; Dvir vd., 2002).

5. Sonuç

Bu çalışma, liderlik teorilerini tarihsel bir çizelge içinde açıklayarak liderlik tarzlarından dönüşümsel ve etkileşimci liderliğin günümüz iş dünyasındaki öneminin değerlendirilmesiyle sonuçlandırılmıştır. Söz konusu iki liderliğin liderlik kapasitelerinin geliştirilmesine yardımcı olabileceği ve çalışanların performanslarını ve bağlılıklarını artırabileceği ileri sürülmektedir. Dönüşümsel liderliğin vizyon yaratma özelliğinin bir etkisi olarak, dönüşümsel liderlik çalışanların başarılarının artırılmasına ve gelişmesine daha fazla katkı vererek onların işe bağlılığına ve memnuniyetine etkisi bakımından büyük önem taşır. Başarılı dönüşümsel liderler gelecek için net ve ikna edici vizyonlar yarattıklarına inanırlar. Dönüşümsel liderler enerjilerini vizyona, uzun vadeli hedeflere, sistemleri uyumlu hale getirmeye ve değiştirmeye ve başkalarını geliştirmeye ve eğitmeye odaklarlar. Bu tür liderlerin aynı zamanda işlemsel davranışlar sergilediği ileri sürülür. Çoğu araştırmacı tarafından, vizyoner bakış açısını da içinde barındıran dönüşümsel liderliğin, her zaman etkileşimci liderliğe kıyasla neredeyse daha etkili olduğunu savunulsa da diğer bilim insanları

hiçbir tek liderlik stilinin en etkili olmadığını iddia etmişlerdir. Teknolojik uygulamaların ve yenilikçi yaklaşımın modern iş dünyasının gelişiminde etkin rol oynadığı kabul edilmektedir. Yeniliği ve dönüşümün sürdürülmesinde önemli rol üstlendiği vurgulanan dönüşümsel liderler; enerjilerini vizyona, uzun vadeli hedeflere, sistemleri uyumlu hale getirmeye, değiştirmeye ve başkalarını geliştirmeye ve eğitmeye odaklanırlar.

Günümüz koşullarında rekabete dayalı, mücadele gücü yüksek ve performans artırıcı etkileriyle öne çıkan dönüşümsel ve etkileşimli liderlik tarzları, araştırmacıların liderliğin doğasını ve etkisini açıklamak için yaptığı cesur girişimleri temsil eder. Sürekli değişen ve yenilenen modern çalışma hayatındaki koşullar, her iki liderlik tarzının güçlü ve zayıf yönlerinin dikkate alınması gerekliliğini de öne çıkarmaktadır. Bu amaçla, yapılacak ampirik çalışmalardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve gerçekleştirilen liderlik analizleri aynı zamanda liderlik sonuçlarının etkisinin daha net anlaşılmasına da olanak sunacaktır.

Kaynakça

Aragón-Correa, J. A., García-Morales, V. J., & Cordón-Pozo, E. (2007). Leadership and organizational learning's role on innovation and performance: Lessons from Spain. *Industrial marketing management*, 36(3), 349-359. <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2005.09.006>

Avolio, B. J. (1988). *Developing transformational leaders: a life span approach. Charismatic Leadership: The Elusive Factor in Organizational Effectiveness*/Jossey-Bass. Bass, B.M. (1985), *Leadership and Performance beyond Expectations*, Free Press, New York.

Bass, B. M. (1985). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: Free Press.

Bass, B. M., Avolio, B. J. (1994). *Improving organizational effectiveness through transformational leadership*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Bass, B. M., (1998). *De la chose à l'objet: Jacques Lacan et la traversée de la phénoménologie..*

Bass, B. M., Avolio, B. J., Jung, D. I., & Berson, Y. (2003). Predicting unit performance by assessing transformational and transactional leadership. *Journal of Applied Psychology*, 88(2), 207–218. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.88.2.207>

Benmira, S., & Agboola, M. (2021). Evolution of leadership theory. *BMJ leader, leader-2020*. <https://doi.org/10.1136/leader-2020-000296>

Buchanan, DA., Huczynski A. *Organizational behaviour*. Ninth edition ed. Harlow: Pearson Education Limited, 2017: xxxvii, 813

Burns, J.M. (1978), *Leadership*. Harper & Row, New York

Cacioppe, R. (2000). Leadership moment by moment. *Leadership and Organization Development Journal*, 18 (7), 335-345. <https://doi.org/10.1108/01437739710190648>

Carlyle, Thomas. (1840). *On Heroes, Hero Worship, and The Heroic In History*. London.

Conger, J. A. & Kanungo, R. N. (1998). Charismatic of leadership in organizations. Thousand Oaks, CA: Sage. <https://doi.org/10.4135/9781452204932>

Conger, J. A. (1999). Charismatic and transformational leadership in organizations: An insider's perspective on these developing streams of research. *Leadership Quarterly*, 10:145-169. [https://doi.org/10.1016/S1048-9843\(99\)00012-0](https://doi.org/10.1016/S1048-9843(99)00012-0)

Connelly, S. (2002). A closer look at the role of emotions in charismatic and transformational leadership. – St. Louis, MO, Elsevier, 259

Denison DR, Hooijberg R, Quinn RE. Paradox and performance: toward a theory of behavioral complexity in managerial leadership. *Organization Science* 1995;6: 524–40. <https://doi.org/10.1287/orsc.6.5.524>

Dvir, T., D. Eden, B. J. Avolio, & B. Shamir. (2002). Impact of transformational leadership on follower development and performance: A field experiment. *Academy of Management Journal*, 45(4), 735–744. <http://dx.doi.org/10.2307/3069307>

Dziak, M. Great man Theory. Salem Press, 2019.

Early, G. (2017). A short history of leadership theories. *Leaders' Quest*.

Fiedler, F., Chemers M. Leadership and effective management. Glenview: Scott Foresman, 1974.

García-Morales, V. J., Jiménez-Barrionuevo, M. M., & Gutiérrez-Gutiérrez, L. (2012). Transformational leadership influence on organizational performance through organizational learning and innovation. *Journal of business research*, 65(7), 1040-1050. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2011.03.005>. 2011.

Gardner, L., & C. Stough. (2002). Examining the relationship between leadership and emotional intelligence in senior level managers. *Leadership and Organization Development Journal*, 23(1–2), 68–78. <http://dx.doi.org/10.1108/01437730210419198>

Hargis, M. B., Wyatt, J.D., Piotrowski, C. (2001). Developing Leaders: Examining the Role of Transactional and Transformational Leadership across Contexts Business. *Organization Development Journal* 29 (3): 51–66

Hay, I (2012) Transformational Leadership Characteristics and Criticisms. Retrieved 17th March, 2013.

<http://www.leadingtoday.org/weleadinlearning/transformationalleadership.html>

Howell, J. M., Avolio, B. J. (1992). The ethics of charismatic leadership: submission or liberation?. *Academy of Management Perspectives*, 6(2), 43-54. <https://doi.org/10.5465/AME.1992.4274395>

House, R., & Aditya, R. (1997). The social scientific study of leadership: Quo Vadis? *Journal of Management*, 23, 409-474. <https://doi.org/10.1177/014920639702300306>

Johns HE, Moser HR. From trait to transformation: the evolution of leadership theories. *Education* 1989;110:115.

Karamanlıoğlu, İ., Muslu, B., & Söyler, A. (2023). Dönüşümcü Liderliğe Yönelik Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması. *Social Sciences Studies Journal (Sssjournal)*, 9(107), 5131-5141. <https://doi.org/10.29228/sss.67037>

Kim, W. G., Brymer, R. A. (2011). The effects of ethical leadership on manager job satisfaction, commitment, behavioral outcomes, and firm performance. *International Journal of Hospitality Management*, 30(4), 1020-1026. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2011.03.008>

King, A. S. (1990). Evolution of leadership theory. *Vikalpa*, 15(2), 43-56. <https://doi.org/10.1177/0256090919900205>

Ludwig, A. M. (2002). *King of the mountain: The nature of political leadership*. University Press of Kentucky.

Nawaz, Z. A. K. D. A., Khan, I. (2016). Leadership theories and styles: A literature review. *Leadership*, 16(1), 1-7.

Organ, D. W. (1996). Leadership: The great man theory revisited. *Business horizons*, 39(3), 1-4. [https://doi.org/10.1016/S0007-6813\(96\)90001-4](https://doi.org/10.1016/S0007-6813(96)90001-4)

Safonov, Y., Maslennikov, Y., & Lenska, N. (2018). Evolution and modern tendencies in the theory of leadership. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4(1), 304-310. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-304-310>

Steyrer, J.; Schiffinger, M.; Lang, R. (2008). Organizational commitment - A missing link between leadership behavior and organizational performance? // *Scandinavian Journal of Management*. 24, 4: 364-374. <https://doi.org/10.1016/j.scaman.2008.04.002>

Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of leadership: A survey of theory and research*. Free Press.

Stogdill, R. M., & Bass, B. M. (1981). *Stogdill's handbook of leadership: A survey of theory and research*.

Van Seters, D. A., & Field, R. H. (1990). The evolution of leadership theory. *Journal of organizational change management*, 3(3), 29-45. <https://doi.org/10.1108/09534819010142139>

Wang, H., Tsui, A. S., & Xin, K. R. (2011). CEO leadership behaviors, organizational performance, and employees' attitudes. *The leadership quarterly*, 22(1), 92-105. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2010.12.009>

Yurii S, Yevgen M, Nataliia L. Evolution and modern tendencies in the theory of leadership. *Baltic Journal of Economic Studies* 2018; 4:304–10. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-304-310>

Etik Beyanı: Yazar, bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan etmektedir. Bilimsel etik konuları ile ilgili aksi bir durumun tespiti halinde tüm sorumluluk çalışmanın yazarına ait olup, Milestone dergisinin hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır.

The Impact of 2016 Anglophone Crisis on Cameroon's Economic and Political Development³

Manuella NTOBOU⁴

Abstract

2016 Anglophone crisis has effected Cameroon from various fields. In this study, the Anglophone Crisis that has taken place in the territory of Cameroon will be analyzed. The study will emphasize economic and politic dimensions. The study will evaluate the effects of 2016 Anglophone Crisis on the economic and political development of Cameroon. The study is composed of literature review, a historical background of the crisis and a quantitative analysis of this crisis on the economic and political development of the republic.

Keywords: Cameron, economic development, political development, Anglophone

Özet

2016 Anglofon krizi Kamerun'u çeşitli alanlardan etkilemiştir. Bu çalışmada, Kamerun topraklarında gerçekleşen Anglofon Krizi analiz edilecektir. Çalışma, krizin ekonomik ve siyasi boyutlara vurgu yapacaktır. Çalışma, Anglofon Krizinin Kamerun'un ekonomik ve siyasi gelişimi üzerindeki etkilerini değerlendirecektir. Çalışma, literatür taraması, krizin tarihsel arka planı ve bu krizin cumhuriyetin ekonomik ve siyasi gelişimi üzerindeki nicel analizinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamerun, ekonomik gelişme, siyasi gelişme, Anglofon

1. Introduction

The significant reduction in interstate conflict has been replaced by new kinds of wars termed intractable conflict, protracted conflict or new wars. This kind of new wars (Kaldor, 2005) have been prevalent all over the world including the African continent. This study will analyze the manifestation of this type of conflict in the Anglophone Crisis that has plagued the territory of Cameroon. The main area of focus is however not the historical background

³ DOI: 10.5281/zenodo.13918524

⁴ Final International University, manuella.ntobou@final.edu.tr

that will be provided, rather this paper will be geared towards answering the question; what are the effects of 2016 Anglophone Crisis on the economic and political development of Cameroon? The method used will be a literature review, a historical background of the crisis and a quantitative analysis of this crisis on the economic and political development of the republic.

2. Literature Review

In a very critical article, Tabe & Fieze examine the headlines of the anglophone crisis. They note the astonishing between the nature of the news reported by media outlets controlled by the government and private newspapers. This played an important role in influencing and shaping the public opinion on the crisis (Tabé & Fieze, 2018)

In 1997, Piet & Nyamnjoh voiced that the anglophone crisis was a merger of the assimilation of the French colonizer and the marginalization of the people by the French dominated government caused the anglophone problem (Piet & Nyamnjoh, 1997). Tagie joined this assertion by rightly affirming that a quest for ‘identity and freedom’ is the root of the Anglophone crisis. The English-speaking community of Cameroon have been frustrated by the domination of the French regime and thus they are seeking to return back to their identity (Tagie, 2011)

At the onset of the crisis, a private newspaper *The Voice* (No 018 October 09 2017, p8) cited in (Tabé & Fieze, 2018), reporting the events described the situation simply as the failure of the Cameroon government in upholding and implementing the terms of the constitution that led to the British Cameroons acceptance of the reunification with French Cameroon. (Ndi, 2013) also suggested that the Anglophone problem has its roots in the violation of the constitutional rights of the Anglophones. Such violations include the predominance of the French Language in all public spheres. The protests were started by a group of lawyers and teachers for reasons such as neglect for the Anglo-Saxon system of education, the dominance of French Language in courts, including the ones located in the Anglophone regions of the country.

Agwanda et al (2020) concluded concerning the Anglophone crisis that the ‘continued delays in resolving the conflict’ has claimed thousands of lives, severely hampered economic development in the regions and increased instability and fear. These delays are also resulting

in ‘a narrowing of the window of conflict resolution as the parties to the crisis consolidate their stances. This will result in the larger Central African region being affected due to Boko Haram’s terrorist activities in the Sahel corridor that links to West Africa causing even more instability (Agwanda, Nyadera, & Asal, 2020).

Pommerolle & Heungoup (2017) argued that the Anglophone Problem is a historical divide between the former French Cameroon and British Cameroons. The Anglophone problem did not begin in 2016 but stemmed from several attempts by the Anglophone regions to voice their concerns in the 1990s and 2000s. In 1990s, lawyers and teachers were equally at the forefront of the movement and in 2015, they rose again bluntly criticizing the government and protesting against the same challenges. Teachers sent letters in 2016 expressing their suppressed anger against the dominance of French-speaking personnel in Anglo-Saxon schools (Pommerolle & Heungoup, 2017).

3. Historical Background on the Anglophone Crisis

The end of the Second World War has caused a great transformation in the nature of conflict and war. Interstate conflict steadily gave way to intrastate conflicts generally caused by “religious intolerance, ethnicity, struggle for political power, secession, terrorism and the struggle over scarce resources” (Nyadera & Bincof, 2019). Africa has become one of world’s greatest sites for this form of conflicts resulting in loss of lives and property, physical and psychological trauma for the people involved in it. Considering that the belligerents of the conflict are seldom civilians and not trained military personnel.

The Anglophone crisis in Cameroon broke out in October 2016 when thousands of lawyers and teachers stormed the streets of the Anglophone regions of the country protesting and expressing their frustration at the marginalisation they experience from the Cameroonian government. The main grievances of the lawyers among others included the deployment of legal experts who are familiar with French civil laws and ignored the common law practiced in the Anglophone regions. On the other hand, the government was also accused of deploying teachers who do not know how to speak in English to the government schools in the Anglophone region (Agwanda, Nyadera, & Asal, 2020)

The roots of the Cameroon conflict have been traced back by scholars to colonialism and the dissolution of the federal government in favour of a united Cameroon. The aftermath

of World War One that initiated the division of the African continent by the colonial powers left Cameroon divided into two parts. This period is commonly known as ‘the Partition of Cameroon’ and was shared among British and French under the supervision of League of Nations. However, the terms of the partition gave 4/5 of the country to France and 1/5 (Musah, 2022) to Great Britain that resulted in French Cameroon and British Cameroons. British Cameroons was further divided by the British into a southern part and a northern part known as Southern Cameroons and Northern Cameroons respectively.

After the Second World War, Cameroon became a trust territory of the UN and both sides were destined to different fates under French and British trusteeship. Under British trusteeship, the northern part of British Cameroon joined Nigeria. Meanwhile, French Cameroon became independent on 1 January, 1960 and became ‘La Republic du Cameroun’. However, the walk towards independence was a bit more complicated for Southern Cameroons. Due to strife among the leaders of Southern Cameroon concerning the future of the Southern Cameroons, the United Nations decided to organise a referendum to prevent secession of any African country and determine the fate of these British territories. This referendum included two options: either gaining independence through reunification with French Cameroon or by joining the Federal Republic of Nigeria (Pommerolle & Heungoup, 2017). The UN Plebiscite was held on February 11, 1961 resulting in Southern Cameroons voting “yes to gaining independence by reunifying with their brothers of La Republique du Cameroun” under a federal system of government. Southern Cameroons and La Republic du Cameroun met in July of the same year at the Fomuban Conference to establish the terms of the reunification and on October 1, 1961, the Federal Republic of Cameroon was created. British Southern Cameroons became West Cameroon and La Republique du Cameroun became East Cameroon. Unfortunately, the government already heavily French dominated did not put much consideration into applying the Fomuban agreement. The Anglophones were left to face several social, political and economic challenges that rapidly translated into an unsatisfied and marginalised minority (Musah, 2022).

Anglophones felt their identity was washed away by the Francophone dominated way of government and generally way of life. The lack of Anglophone representation in the federal government, economic institutions led to feeling of marginalisation, exploitation and isolation of the Anglophone minority. This marginalisation was expressed in the attempts to

destroy the Anglophone cultural identity and replace it with French language, laws and styles. The Anglophones raised complaints about constitutional reforms that completely overlooked the Fouban Conference including the agreement to be treated as a federated state equal to the French Cameroon.

The issues faced by the people of the Anglophone regions became known as the “Anglophone Problem”. Musah (2022) defines the anglophone problem as “a struggle by the ethnic Anglophones (former Southern Cameroon Anglophones) to uphold and preserve their cultural identity especially the administrative styles, educational, the Common Law legal system and the English Language threatened by the deliberate attempts at eroding and/or assimilating them by the majority Francophone regimes.”

Furthermore, Anglophones complained of never being appointed to important positions in the administration such as in ministries. In the Ministries of Territorial Administration, Education, Finance and Defence, Anglophones were only appointed to secondary posts such as assistants and enjoyed little or no power to make administrative decisions like the Francophones. They were thus relegated to constitute the “second class” citizens of the country. Feelings of hatred, resentment and exploitation continually grew within the anglophone community.

What began as a protest for constitutional reforms and better rights within their own land, rapidly turned into a violent crisis in the Anglophone regions; North West and South West. Scholars argue that the explosion of the ‘Anglophone bomb’ should have been predicted as it was a direct extension of decades of suppressed hatred and resentment. Teachers and lawyers demanded a restoration of the Anglophone identity, dignity and respect for the Anglophone person. The breakpoint of the crisis was in 2015 when the North West Court of Appeal compelled all lawyers to make their submissions to the court in the French Language bringing total disrespect to the English common law system upheld by the Anglophone regions. On May 9, 2015, about 700 lawyers met in Bamenda for a meeting to lay out the grievances they intended to present to the Ministry of Justice. They drafted a memorandum including all their requests such as the demand for the separation of the English Common Law and the French Civil Law, the establishment of a department of Common Law at the National Law school (Ecole National d’Administration et de Magistrature known as

ENAM) and the respect of the Anglo-saxon educational system practiced in North West and South West regions of Cameroon (Human Rights Watch, 2019). Unfortunately, the demands and requests were ignored and overlooked by the ministry and the government as a whole resulting in the lawyers starting a “four days sit down strike from the 11 to the 14 of October 2016” (Ngoh, 2019 cited in Musah, 2022).

Moreover, on November 21, 2016, a journalist known as Mancho Bibixy began a revolution known as ‘Coffin Revolution’ and joined the teachers and lawyers to publicly protest of the high rates of unemployment in the region, poor state of infrastructure such as roads, poor waste disposal in cities and the high levels of corruption that plagued the country among others (Tembon, 2018). The more the government failed to act accordingly and respond favourably to the demands of lawyers, teachers and other protesters, the more they added requests to their list. They became more radical in their protests, stating that they had been oppressed for too long and wanted reforms. In late 2016, the trade unions of both teachers and lawyers created “the Cameroon Anglophone Civil Society Consortium (CACSC) that radically demanded a return to the former federal system of government. Also, the CACSC called for all Anglophones to boycott schools and courtrooms to protest against the imposition of French styles in Anglophone institutions. They demanded immediate halt of Francophone marginalisation, respect for the Common Law legal system and Anglo-saxon system of education and the release of all the Anglophones who had been arrested due to the strikes in the months of September, October and November. The most radical move of the CACSC was the imposition of a day all the anglophones must stay at home following the boycotting agenda. This was known as “Operation ghost town” and it began on January 9, 2017 (Musah, 2022).

The Cameroonian government resulted to dialogue with the representatives of lawyer and teacher trade unions to appease and suppress the situation. However, within the CACSC, there were divergence of opinions as to what was good for the anglophone regions. Some demanded that the constitutional reforms be implemented, other desired the return of the federated system and the most extremists demanded complete secession from the other regions of the country. The stand of the government was one of firm rejection of options two and three claiming the preservation of the unity and territorial integrity of the nation.

Regrettably, the government and the consortium failed to reach a satisfactory agreement. The government turned down the grievances presented by the consortium once more, accusing them of stirring rebellion against the state, terrorism demanding its immediate dissolution in January 16, 2017. The leader of the CACSC was arrested a day after. This led to the escalation of the crisis into an armed conflict against the state of Cameroon. A result of this escalation was the declaration of the independence of North West and South West regions of Cameroon and renaming them the “state of AMBAZONIA” by self-proclaimed Anglophone leader Ayuk Tabe Julius on October 1, 2017 (Musah, 2022).

The Biya government used violence, intimidation and arms to suppress the radicals and declared the state will not be separated. On the other hand, secessionist recruited more anglophones fuelled by leaders in the diaspora supplying arms and funds for the conflict to continue. This is a typical example of ‘New Wars’ as explained by Mary Kaldor and protracted conflict of Azar. But what are the consequences of such conflict on a country?

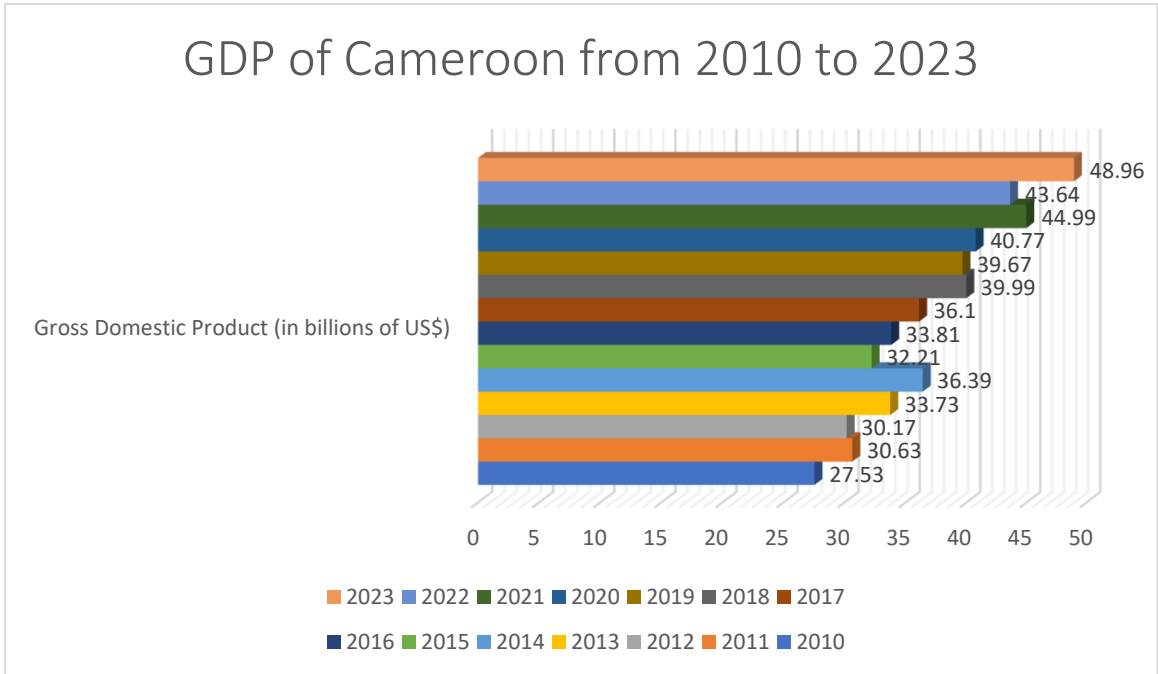
4. Impact of the Crisis on the Economic and Political Development of Cameroon

4.1. Impact on Economic Development

In this section, the effects of the Anglophone crisis on the economic development of Cameroon will be analysed. This paper will focus on the impact on three main indicators namely employment, foreign direct investment and economic growth. The analysis will be done in two parts, including the economic situation of Cameroon from 2010 to 2023 and an explanation of the observed impact during the period of the crisis.

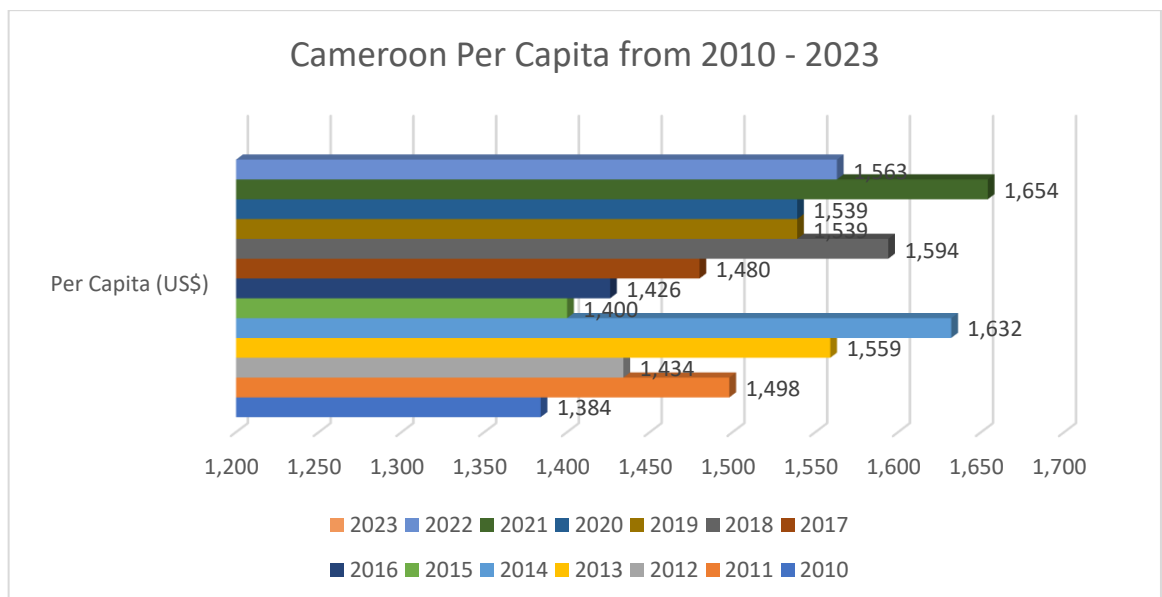
According to the 2023 World Bank report, Cameroon is the largest economy in the Economic and Monetary Community of Central African States (Communaute Economique et Monetaire de l’Afrique Centrale, CEMAC). In 2023, Cameroon’s GDP made up 45 percent of the region’s total GDP and 63 percent of regional foreign exchange reserves. However, the Cameroonian economy has greatly fluctuated over the years in terms of GDP growth and its indicators.

Figure 1: GDP of Cameroon from 2010-2023

Source: World Bank

Figure 2: GDP per Capita of Cameroon 2010 - 2023

Source: World Bank, cited in Macrotrends LLC

Table 1: GDP growth rate of Cameroon from 2010 - 2023

Cameroon GDP Growth Rate - Historical Data		
Year	GDP Growth (%)	Annual Change
2022	3.58%	0.24%
2021	3.34%	3.08%
2020	0.26%	-3.22%
2019	3.48%	-0.48%
2018	3.96%	0.41%
2017	3.54%	-0.99%
2016	4.54%	-1.13%
2015	5.67%	-0.05%
2014	5.72%	0.72%
2013	5.00%	0.37%
2012	4.63%	1.25%
2011	3.38%	0.48%
2010	2.90%	0.32%

Source: World Bank, cited in Macrotrends LLC

Cameroon's GDP growth rate at market prices was 2.90 percent in 2010. A significant increase can be observed over the years till 2015 when it dropped from 5.72 percent in 2014 to 5.67 percent, that is a change of -0.05 percent. The GDP further declined in 2016 by 1.13 percent and in 2017 by 0.99 percent. A slight increase was witnessed by the Cameroonian economy in 2018 when the GDP growth rate moved from 3.54 percent in 2017 to 3.96, an increase of 0.41 percent. During this period (2010 -2023), Cameroon was greatly affected by

this fluctuation in its GDP. This can be observed in the change in other macro-economic indicators of Cameroon's performance such as the rate of inflation, investment, level of public debt, imports and exports of goods and services.

Table 2: Analysis of Cameroon's performance according to certain indicators from 2010 to 2023

Indicator		Inflation rate, average consumer prices (Annual percent change)	Unemployment (% of total labour force)	Exports of goods and services (% of GDP)	Imports of goods and services (% of GDP)	Foreign Direct Investment, net (BoP, Current US\$)
Year	2010	1.3	4.1	22.4	4.9	-35,285,373
	2011	3	4	24.2	7.3	-466,172,182
	2012	2.4	3.8	23.9	6.2	-809,675,581
	2013	2.1	3.7	23.6	6	-704,967,129
	2014	1.9	3.53	23.6	7.2	-737,641,708
	2015	2.7	3.51	21	4.6	-638,519,165
	2016	0.9	3.52	18.9	1.7	-702,817,614
	2017	0.6	3.6	18.4	0.8	-792,575,630

MILESTONE
YEAR/YIL: 2024
VOLUME/CILT: 2
ISSUE/SAYI: 1

	2018	1.1	3.7	18.7	1.9	-657,154,350
	2019	2.5	3.7	19.9	3.5	-898,870,738
	2020	2.5	4	15.2	8.5	-590,771,938
	2021	2.3	4.1	16.5	0.2	-908,709,843
	2022	6.3	3.8	19.3	2	-898,335,371
	2023	7.2	3.7			

Source: World Bank, International Monetary Fund

According to an International Labour Organisation report, the global unemployment rate stood at 5.1 percent in 2023 and 5.3 percent the previous year (ILO, 2024). The world unemployment rate has known a significant decline from over 6 in the previous years (6.4 in 2010, 6 in 2014, 6.1 in 2021) to 5.3 in 2022 and subsequently 5.1 in 2023 (World Bank, Unemployment, total (% of total labor force) (modeled ILO estimate), 2023). Though moderately high, the unemployment rate in the country has always been below the global average. Cameroon ranks 14 out of 51 countries in Africa in the 2023 classification of African countries according to unemployment rate (Trading Economics, 2023). However, an increasing pattern can be noticed from 2016 (3.52%) up until 2021 (4.1) attaining an all-time high level in this year. This was mainly an outcome of the 2016 Anglophone crisis which will be discussed in the next chapters.

Equally, inflation is one of the factors that affects the Cameroonian economy especially the skyrocketing increase in prices in the recent years. Cameroon inflation was 6.3 percent in 2022, a staggering 4 percent increase from 2021. These great fluctuations in inflation rate are noticeable throughout from 2010 to 2023, thereby reflecting the unstable nature of the economy.

The Structural Adjustment Policies implemented by the Cameroonian government and the devaluation of the CFA Franc by 100 percent resulted in Cameroonian exports to be more

competitive in the world market. This caused the development and growth of the exports products in the industrial sector in the 1990's and early 2000s (Yusoff & Nulambeh, 2016). However, the above table indicates that the percentage of exports that make up the GDP of Cameroon increases from 2010 (22.4) to 2011 (24.2) but begins to constantly decrease from 2012 (23.9) to 2018 (18.7). A slight increase was recorded between 2018 and 2019. Nevertheless, that increase was short lasting as the exports in goods and services dropped by 4.7 percent in 2020. Cameroon's main export partners include China, France, Italy, Spain, Nigeria, Belgium, United States, Germany (World Bank, Cameroon Trade Balance, Exports and Imports, 2023).

The GDP of Cameroon is comprised of the agricultural sector which involves the production of both food crops such as banana, plantains, beans, cassava, potatoes and cash crops such as coffee beans, cocoa, peanuts (groundnuts). Also, the industry sector which includes the extraction of mineral resources such as gold, diamond, oil, timber, aluminium. Oil or crude petroleum constitutes the country's main exports, accounting for about 40 percent of total exports, followed by petroleum gas, cocoa beans, and gold. Cameroon's main export partners for these commodities include France, Spain, Netherlands, India and China. On the other hand, the prevailing imports in Cameroon are rice, wheat, refined petroleum, packaged medicaments and non-fillet frozen fish, importing mostly from China, France, India, Belgium and United Arab Emirates

The country is classified as a 'Mostly unfree' with a score of 53.6, the country is ranked 121 out of 184 countries according to the Index of Economic Freedom. This index relies on multiple sources such as the World Bank, African Development Bank, European Commission, International Labour Organisation, and International Monetary Fund to compile the economic profile of 184 countries. The index defines economic freedom as 'the fundamental right of every human to control his or her labour and property'. An economy said to be economically free allows the free movement of labour, capital, and goods. Individuals are free to produce, consume and invest. This economy is free of coercion or constraint of liberty from the government (Heritage, The Index of Economic Freedom, 2023). Twelve main pillars of the economy are analysed namely property rights, government integrity, judicial effectiveness, government spending, tax burden, fiscal health, business freedom, labour freedom, monetary freedom, trade freedom, investment freedom and

financial freedom. Calculate on a scale from 0 – 100, the higher the score, the higher the economic freedom of the country.

The condition of Cameroon is due to a few reasons including, the lack of a dynamic private sector that is crucial for economic development, an unreliable legal system that entrenches corruption, underdevelopment of the labour market, entrepreneurship is hindered by inefficiency and lack of transparency (Heritage, Economic Freedom Country Profile: Cameroon, 2023). All these factors will be explained in the subsequent sections.

Table 3: Economic Freedom of Cameroon from 2010 – 2023

Year	Score on a 0 – 100 scale	Level of Freedom
2010	52.3	Mostly Unfree
2011	51.8	Mostly Unfree
2012	51.8	Mostly Unfree
2013	52.3	Mostly Unfree
2014	52.6	Mostly Unfree
2015	51.9	Mostly Unfree
2016	54.2	Mostly Unfree
2017	51.8	Mostly Unfree
2018	51.9	Mostly Unfree
2019	52.4	Mostly Unfree
2020	53.6	Mostly Unfree
2021	53.4	Mostly Unfree
2022	52.9	Mostly Unfree
2023	51.9	Mostly Unfree

The main sectors are the agricultural sector with the production of cash crops such as cocoa and cotton, and the construction sector. Also, the economy is largely dependent on the exportation of oil, which makes up about 40 percent of the income from exports.

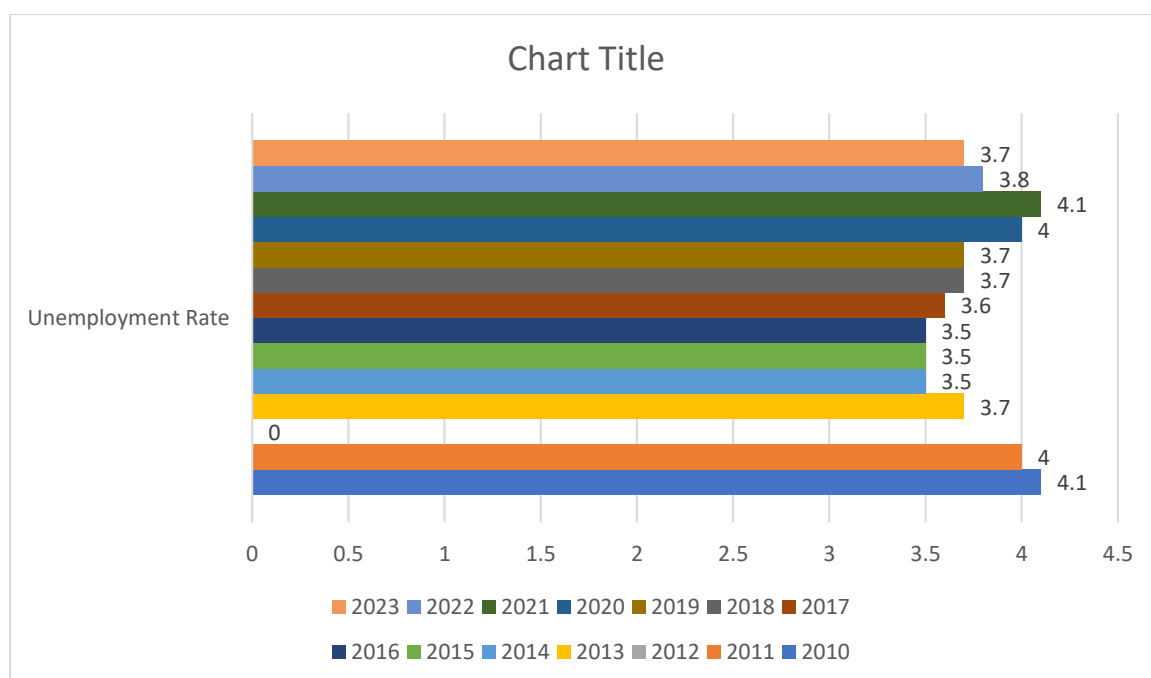
Furthermore, the low level of economic development and low per capita growth in the country has caused a rise in the rate of poverty, with the international poverty line standing at \$2.15 per person, about 8 million Cameroonians are living in poverty.

As earlier stated, the impact of the crisis on the economic development of Cameroon will be analysed based on employment, foreign direct investment and economic growth. These indicators were selected because they are essential in understanding the economic performance of a country and managing any economic crisis.

Employment: Employment and unemployment rates are necessary to assess how health the labour market is, the social implications of unemployment on the population and the efficiency of the economy (Blanchard & Johnson, 2013).

From Table 2 above, the unemployment rate in Cameroon began to increase again from 2017, after having experienced a steady reduction from 2010 (4.1 percent) to 2014, 15 and 16 when the rate was stable at 3.5 percent. The unemployment rate in Cameroon increased by 0.1 and 0.2 percent in 2017 and 2018 before skyrocketing to 4.1 in 2021 when it reached the highest point as seen on the graph below

Figure 3: Unemployment rate in Cameroon

Andzongo (2018) reported that in this period more than 6434 jobs were lost and 8000 more were threatened. From the chart above, it can be observed that the level of employment in the country in 2021 (4.1 percent) regressed to the level it was at in 2010 (4.1 percent) indicating how deep the crisis affected the employment sector of the country most especially in the most affected regions of North West and South West Cameroon.

- **Foreign Direct Investment:** Foreign Direct Investment is important because it helps in the calculation of a country's economic development, the level of job creation and determining the position of a country in the global economy (Dunning & Lundan, 2008)

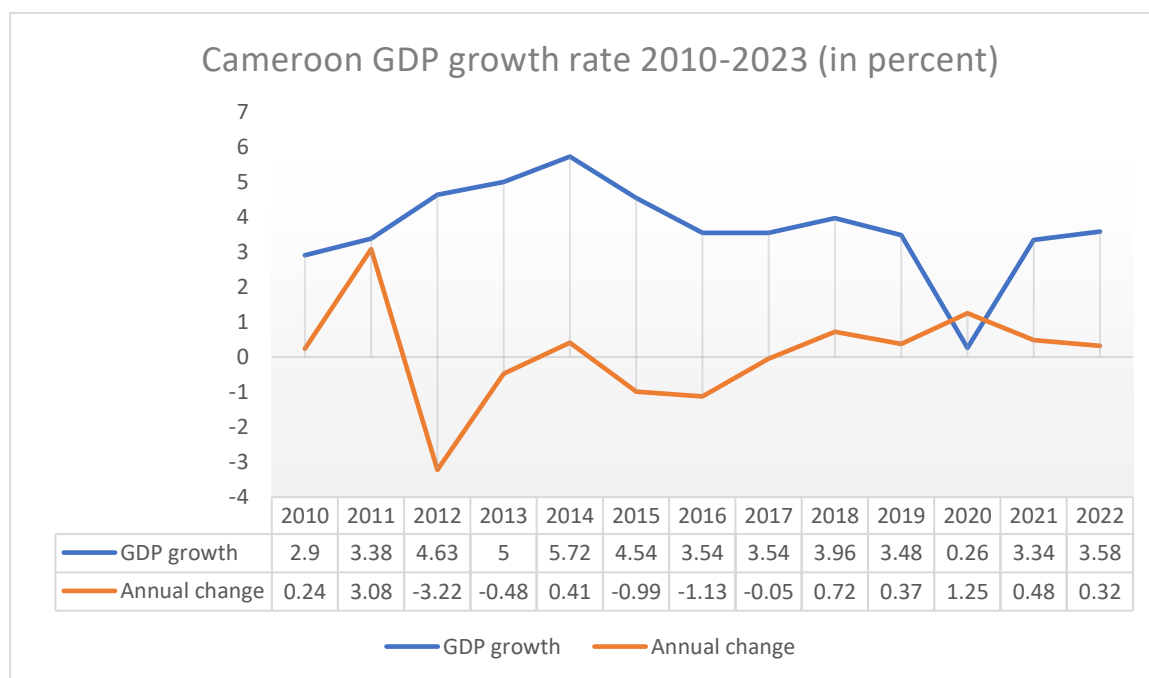
A period of crisis and conflict is greatly detrimental to an economy as it scares off investors, hinders the advancement of current investment projects by destroying infrastructures and creating an atmosphere of insecurity. Table 1 shows the different values in US dollars for Foreign Investment in Cameroon. In 2016, a negative FDI of US\$702,817,614 was recorded according to World Bank data. This indicates that the investment outflows exceeded the investment inflows, and there was a disinvestment in Cameroon of a value of over US\$700 million. The level of disinvestment continues to increase in the following with an outflow of US\$792, 575, 630. The peak of disinvestment in the Cameroonian economy was reached in 2021, with a value of almost US\$1 billion. Cameroon lost massive investments in this period as companies in the country were operating at a loss due to a halt in economic activities and political instability generated by the conflict.

- **Economic Growth:** Lastly, economic growth is one of the most important economic indicators because its measurement determines the size and health of an economy (United Nations, 1964). Knowing the effect of the crisis on the economic growth of the Cameroonian economy will help policy makers to make better fiscal and monetary decisions to stimulate the economy.

The escalation of the conflict in 2017 slowed the economic growth of the country significantly. Table 1 shows the change in growth rate of Cameroon according to the Gross Domestic Product from 2010 to 2022. At the onset of the conflict in 2016, the GDP growth decreased from 5.67 percent in 2015 to 4.54 percent in 2016, that is a -1.13 percent annual change indicative of a recession in the country's economy. Declining incomes, rise in

unemployment, fall in production and investment are often results of a negative GDP as seen with the previous indicators. The Anglophone crisis drove Cameroon into a deep recession with GDP rates falling even lower between 2016 and 2017 (period marking the onset of the escalation of the conflict) that is from 4.54 percent to 3.54 percent, otherwise a change of -1.13 percent. In 2018, GDP grew by 0.41 percent and showed some positive signs. This was short lasting as the conflict continued and the economy of Cameroon fell again into recession with slow economic growth recorded in 2019 (-0.48 percent change from 2018). In 2020, Cameroon reached the lowest level of GDP growth rate it had known in decades with the effects of the Covid 19 crisis coming to add to those of the armed conflict. The GDP growth rate of Cameroon was 0.26 percent, that is a 3.22 percent decrease in the growth of the Gross Domestic Product.

Figure 4: GDP growth rate of Cameroon 2010 - 2023

Source: World Bank

4.2. Impact on the Political Development of Cameroon

The political impact of the Anglophone crisis on Cameroon will be analysed using three indexes names the Corruption Index, the Fragile States index and Press Freedom Index. These three indexes were selected because of their importance in understanding the state of the political atmosphere of the country as a whole and especially during the crisis. It will be observed that political instability in Cameroon did not start in 2016 but a combination of political factors including corruption, no political representation, and rigged elections all acted as a fuel to the crisis. The consequences are thus vital.

- The Corruption Index measures a country on a scale from 0 signifying highly corrupt and 100 meaning very clean. Below are the Corruption index scores for Cameroon from 2010 to 2023 (Transparency International, 2023)

Table 4: Corruption Perceptions Index for the Perceived levels of Public Sector Corruption from 2010 – 2023

Country	Year	Score
Cameroon	2010	-
	2011	25
	2012	26
	2013	25
	2014	27
	2015	27
	2016	26
	2017	25
	2018	25
	2019	25
	2020	25
	2021	27
	2022	26
	2023	27

Source: Transparency International

MILESTONE
YEAR/YIL: 2024
VOLUME/CILT: 2
ISSUE/SAYI: 1

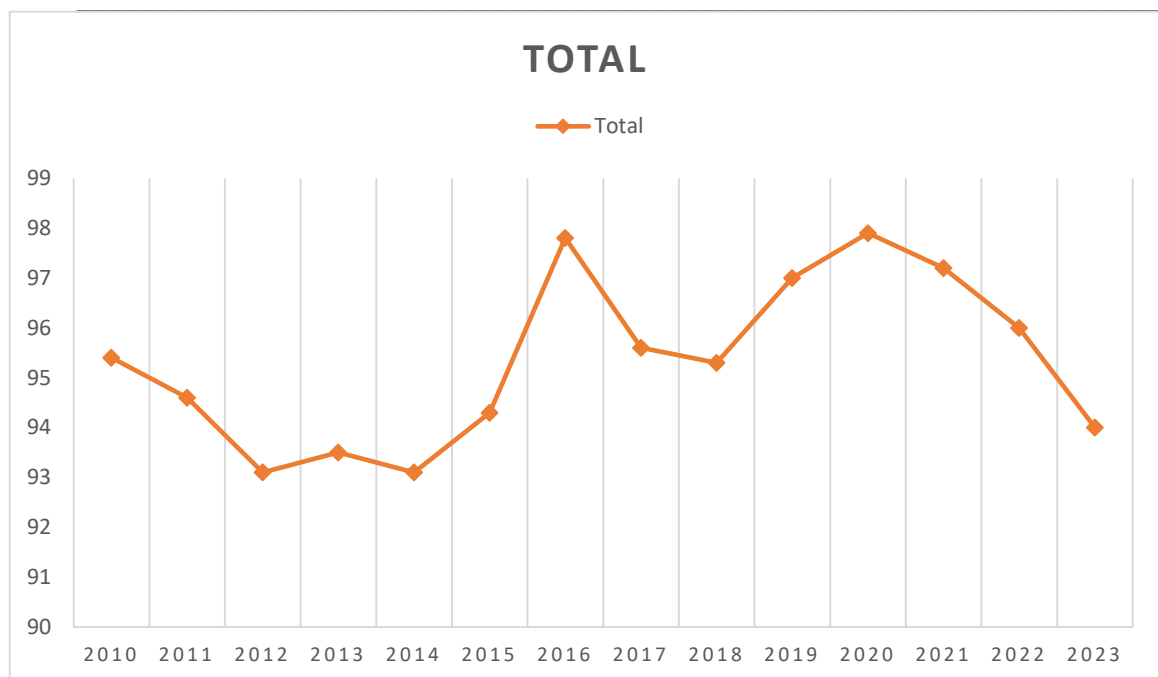
From the table above, Cameroon's score on the corruption index is significantly low indicating high levels of Corruption in the country. It can be observed that from 2016 to 2020 the corruption was brought to a halt and remained constant at 25/100. This is the period related to the lowest score (25) corresponding to the highest level of corruption recorded in the country consecutively for 4 years thereby proving that the Anglophone crisis had a significant impact on the level of corruption in Cameroon. Before the crisis, Cameroon was already a highly corrupt country with scores fluctuating between 25 and 27. However the country was making progress having risen to a score of 27/100 before beginning to fall to 26 at the start of the crisis in 2016.

- Fragile States Index measure the condition of any state at any given moment using 12 conflict risk indicators to determine whether a country is improving or on the other hand becoming worse. See the table and graph below

Table 5: Fragile States Index for Cameroon from 2010 -2023

Year	Rank	Total	Security Apparatus	Factionalized elites	Group Grievance	Economy	Economic Inequality	Human Flight and Brain Drain	State Legitimacy	Public Services	Human Rights	Demographic Pressures	Refugees and IDPs	External Intervention
2023	21st	94.0	8.1	9.3	8.1	6.0	7.4	6.9	8.8	8.3	7.3	9.0	8.4	6.4
2022	17th	96.0	8.4	9.3	8.4	6.5	7.7	7.2	8.7	8.3	7.6	8.8	8.4	6.7
2021	15th	97.2	8.3	9.3	8.7	7.0	7.6	7.1	9.0	8.6	7.5	8.8	8.3	7.0
2020	11th	97.9	8.2	9.3	8.6	6.8	7.7	7.6	8.9	8.3	7.8	8.8	8.6	7.3
2019	16th	97.0	8.5	9.6	8.5	6.5	7.5	7.5	9.2	8.2	7.7	8.3	8.3	7.2
2018	23rd	95.3	8.0	9.1	8.4	6.7	7.5	7.5	8.5	8.4	7.6	8.1	8.0	7.5
2017	26th	95.6	7.9	9.1	8.3	6.6	7.6	7.6	8.4	8.7	7.5	8.1	8.0	7.8
2016	22nd	97.8	8.1	9.4	8.5	6.3	8.1	7.8	8.7	8.9	7.7	8.3	8.0	8.0
2015	28th	94.3	7.6	9.1	8.1	6.2	7.8	7.5	8.4	8.8	8.0	8.0	7.8	7.0
2014	27th	93.1	7.7	9.5	7.8	5.9	7.5	7.5	8.2	8.5	8.3	8.1	7.6	6.5
2013	27th	93.5	8.0	9.2	7.8	6.1	7.8	7.2	8.5	8.4	8.1	8.3	7.3	6.8
2012	26th	93.1	7.9	9.2	7.5	6.5	8.1	7.5	8.9	8.1	7.8	8.2	7.0	6.5
2011	24th	94.6	7.8	8.5	7.8	7.0	8.4	7.8	8.8	8.3	8.1	8.0	7.3	6.8
2010	26th	95.4	7.8	8.7	7.5	7.0	8.7	8.1	9.0	8.0	7.8	8.2	7.6	7.0

Source: Fragile States Index

Cameroon is classified under “Alert” countries in the fragility index due to its very high scores ranging between 93 and 97. Before the crisis, Cameroon was already in an “Alert” state however, it maintained scores ranging from 93 to 94.3 from 2011 to 2015. In 2016, the fragility index of the country rose 97.8 during the crisis. It was able to drop to 95 between 2017 and 2018 but rose significantly between 2019 and 2021 with the score being constant at 97. In 2023, Cameroon is still a very unstable country with a fragility index of 94.0 (Fragile States Index, 2023).

- **Democracy Index:** The extent of free and fair elections, how much people prefer the democratic system and enjoy civil liberties are analyzed through this index. It is relevant to this study because the grievances expressed by the Anglophone regions are mainly directed towards the government that is accused of being corrupt and incompetent. Below is a table showing the democracy index of Cameroon from 2010-2023

Table 6: Democracy Index of Cameroon 2010-2023

Year	Score
2010	3.4
2011	3.4

2012	3.4
2013	3.4
2014	3.4
2015	3.7
2016	3.5
2017	3.6
2018	3.3
2019	2.9
2020	2.8
2021	2.6
2022	2.6
2023	2.6

Source: Economist Intelligence Unit

The democracy index in Cameroon is obviously really low from the above data. Throughout the years it has mostly been stagnant (from 2010 to 2014 and from 2021 to 2023). Though it became better in 2015, the index began to reduce from 2016 and reached its lowest in 2021. In 2023 Cameroon is ranked 138 over 167 countries indicating a very poor performance. There are hardly free in Cameroonian elections and the people's civil liberties are suppressed. The anger and frustration of the North West and South West regions of Cameroon are better understood. The crisis affected the democracy level and elections in Cameroon as can be shown on the table; the score begins to decrease from 2017 (3.6) when the crisis escalated to 2023 (2.6).

5. Conclusion

Section 1 of this paper is an introduction to the purpose of the study, the research question and the methods used in the study. It also includes a literature review of several books, articles and newspapers that analyzed the Anglophone crisis, its cause and consequences.

Section 1 also established a historical background of the Anglophone crisis. This paper explained when the conflict began, why and when it escalated from peaceful protests and a

constitutional crisis to an armed conflict that threatened the territoriality and political integrity of the Republic of Cameroon.

Section 2 expatiated on the consequences of the crisis on the development of Cameroon both in economic namely the areas of unemployment, foreign direct investment and economic growth and in the political area with the use of corruption, fragile states and democracy indexes. The state of Cameroon before and after the crisis were observed and the significant impact of the conflict enunciated.

In a nutshell, this paper considers that the aim of the research was achieved. Through thorough studies and literature reviews, this paper succeeds in exposing the severe effects of the 2016 Anglophone crisis on the economy of Cameroon as well as its political stability. Considering that the country is already a developing nation, such conflict is a fresh cut in an already deep wound. These wounds being one of colonialism whose important imprint is still entrenched on the country in all sectors. This study equally revealed the inability and incompetency of the Cameroonian government in handling a crisis proving once again the inefficacy of the state.

The Anglophone problem is one of deep hurt, exploitation, otherness and marginalization that is deeply segregating the country at its core. The united Cameroon that emerged in 1961 is crumbs today. However, provided the right issues are tackled, citizens voice out their concern and a strong and stable government is put in place, Cameroon will be able to rise from the ashes of this conflict united and stronger.

References

- Agwanda, B., Nyadera, I. N., & Asal, U. Y. (2020). Cameroon and the Anglophone Crisis. *The Palgrave Encyclopedia of Peace and Conflict Studies*, 1-11. doi:https://doi.org/10.1007/978-3-030-11795-5_115-1
- Awasom, N. F. (2002). Negotiating Federalism: How Ready Were Cameroonian Leaders before the February 1961 United Nations Plebiscites. *Canadian Journal of African Studies*, 425-459. doi:<https://doi.org/10.2307/4107332>
- Blanchard, O., & Johnson, D. (2013). *Macroeconomics*. Pearson.
- Dunning, J., & Lundan, S. (2008). *Multinational Enterprises and the Global Economy*. Edward Elgar Publishing.
- Fragile States Index, F. (2023). *Fragile States Index for Cameroon*. The Fund For Peace. Retrieved from <https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/07/22-FSI-Report-Final.pdf>
- Heritage, F. (2023). *Economic Freedom Country Profile: Cameroon*. The Heritage Foundation. Retrieved from <https://www.heritage.org/index/pages/country-pages/cameroon>
- Heritage, F. (2023). *The Index of Economic Freedom*. The Heritage Foundation.
- Human Rights Watch, H. (2019). *Cameroon: Promised Investigation Should be Independent: Government Forces on Rampage in North West Region City*. Human Rights Watch. Retrieved from <https://www.hrw.org/news>
- Human Rights Watch, H. (2023, January 27). Cameroon: Prominent Investigative Journalist Killed. Retrieved from <https://www.hrw.org/news/2023/01/27/cameroon-prominent-investigative-journalist-killed>
- ILO. (2024). *World Employment and Social Outlook Trends: 2024*. International Labour Organisation. Retrieved from <https://www.ilo.org/publications/flagship-reports/world-employment-and-social-outlook-trends-2024>

- Kaldor, M. (2005). Old wars, cold wars, new wars and the war on terror. *International Politics*, 42(4), 491-498.
- Musah, C. P. (2022). The Anglophone Crisis in Cameroon: Unmasking Government's Implication in the Radicalisation of the Crisis. *African Journal of History and Archaeology*, 6(1). Retrieved from <https://www.iiardjournals.org/get/AJHA/VOL.%206%20NO.%201%202022/The%20Anglophone%20Crisis.pdf>
- Ndi, A. P. (2013). Southern West Cameroon Revisited (1950-1972) Unveiling Inescapable Traps. *Paul's Press*, 1.
- Nyadera, I., & Bincof, M. (2019). Human Security, Terrorism and Counterterrorism: Boko haram and the Taliban. *International Journal of World Peace*, 36(1).
- Piet, K., & Nyamnjoh, F. (1997). The Anglophone Problem in Cameroon. *Modern African Studies*, 32(2), 207-229.
- Pommerolle, M., & Heungoup, H. (2017). The Anglophone Crisis: A Tale of the Cameroonian Postcolony. *African Affairs*, 526-538. doi:10.1093/afraf/adx021
- Reuters. (2023, January 23). Prominent Cameroon Journalist found dead after abduction. *Reuters*. Retrieved from <https://www.reuters.com/world/africa/prominent-cameroon-journalist-found-dead-after-abduction-2023-01-22/>
- Tabe, C. A., & Fieze, N. I. (2018). A Critical Discourse Analysis of Newspaper Headlines on the Anglophone Crisis in Cameroon. *British Journal of English Linguistics*, 6(3), 64-83. Retrieved from https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/77555028/A-Critical-Discourse-Analysis-of-Newspaper-Headlines-on-the-Anglophone-Crisis-in-Cameroon-libre.pdf?1640767538=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DA_Critical_Discourse_Analysis_of_Newspap.pdf&E
- Tagie, F. (2011). The quest for autonomy: the case of Anglophone Cameroon. Retrieved from <http://www.academicjournal.org/AJPSIR>

- Tembon, E. (2018). *Crisis in the Republic of Cameroon: An overview of the Anglophone Crisis 2016-2018*. Rayburn Africa.
- Trading Economics, T. (2023). *Unemployment Rate: Africa*. Retrieved from Trading Economics: <https://tradingeconomics.com/country-list/unemployment-rate?continent=africa>
- Transparency International, T. (2023). *Corruption Perceptions Index for Cameroon*. Transparency International. Retrieved from <https://www.transparency.org/en/cpi/2023>
- United Nations, U. (1964). *United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)*. United Nations.
- World Bank, W. (2023). *Cameroon Trade Balance, Exports and Imports*. Retrieved from WITS: <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/Country/CMR/Year/2016/TradeFlow/EXPIMP#>
- World Bank, W. (2023). *Unemployment, total (% of total labor force) (modeled ILO estimate)*. World Bank Group.
- World Bank, W. (2024). *The World Bank in Cameroon: Overview*. World Bank Group. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/country/cameroon/overview>
- Yusoff, M., & Nulambeh, N. (2016). Exports, Imports, Exchange rates, Gross domestic investmnet and Growth: Empirical Evidence from Cameroon. *Unternational Journal of Economics and Business Management*, 2(8). Retrieved from <https://www.iiardjournals.org/get/IJEBM/VOL.%202%20NO.%208%202016/Exports,%20Imports,%20Exchange%20rates.pdf>

Ethics Statement: The authors declare that ethical rules were followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation regarding scientific ethical issues, all responsibility belongs to the authors of the study and Milestone journal has no responsibility.

"The Great Gatsby" and the World of Francis Scott Fitzgerald⁵

Malahat BABAYEVA⁶

Abstract

The creative and personal fate of Francis Scott Fitzgerald (1896 - 1940), one of the most significant figures in the history of American literature of the 20s of our century, is complex and dramatic. Legends, judgments and reviews of Fitzgerald from critics and contemporaries, biased and largely unfair, established his reputation as a kind of carefree singer of the "Jazz Age" - a period of economic prosperity in the United States (1919 - 1929), which followed the First World War and was replaced in the 30s years of deep depression. American criticism, until recently, stubbornly refused to notice the social-critical orientation of his work, which reflected the dramatic mood of the post-war bourgeois-intelligentsia American youth (called the "lost generation" by Gertrude Stein), whose ideas he himself was largely the spokesman for. During the depression of the 1930s, Fitzgerald experienced the disappointments and collapse of the illusions and mentalities of the lightweight "Jazz Age." In his life as a writer, Francis Scott Fitzgerald experienced everything - from the admiration and recognition of his first novel, *This Side of Paradise* (1920), to humiliating indifference, and even deliberate suppression of the merits of a number of subsequent books.

Keywords: Francis Scott Fitzgerald, American literature, Jazz age

Özet

Yirminci yüzyılın 20'li yıllarının Amerikan edebiyatı tarihinin en önemli isimlerinden biri olan Francis Scott Fitzgerald'ın (1896 - 1940) edebi kimliği ve kişisel kaderi karmaşık ve dramatiktir. Fitzgerald'le ilgili eleştirmenler ve çağdaşları tarafından yapılan önyargılı ve büyük ölçüde adaletsiz değerlendirmeler, oluşturulan yargılar ve efsaneler onu Amerika Birleşik Devletleri'nde (1919 - 1929) ekonomik refah dönemi olan "Caz Çağı"nın bir tür kaygısız şarkıcısı olarak ünlenmesine sebep olmuştur. Birinci Dünya Savaşı ve 30'lu yıllardaki derin buhranla bu yargılar değişmiştir. Amerikan eleştirmenler, yakın zamanlara kadar Fitzgerald'ın savaş sonrası burjuva-entelijensiya Amerikan gençliğinin (Gertrude Stein

⁵ DOI: 10.5281/zenodo.13918061

⁶ Azerbaijan State Pedagogical University, milababayeva@mail.ru

tarafından “kayıp nesil” olarak adlandırılan) sözcüsü olan ve onların dramatik ruh halini yansıtan çalışmalarının sosyal-eleştirel yönelimini fark etmeyi inatla reddetmiştir. 1930'ların buhranı sırasında Fitzgerald, hafif "Caz Çağı"nın yanlısamalarının ve zihniyetlerinin hayal kırıklıklarını ve çöküşünü deneyimlemiştir. Francis Scott Fitzgerald, ilk romanı *This Side of Paradise*'a (1920) duyulan hayranlık ve tanınmadan, aşağılayıcı kayıtsızlığa ve hatta sonraki bazı kitapların değerlerinin kasıtlı olarak bastırılmasına kadar bir yazar olarak hayatında tüm eleştirileri ve övgüleri deneyimlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Francis Scott Fitzgerald, Amerikan edebiyatı, Caz çağı

1. Introduction

Over the past decades, interest in Fitzgerald's work has increased more than ever before. The revival of interest in the writer's works on the part of American literary criticism is not accidental. In our time, Fitzgerald's work turns out to be in tune with the ideological and artistic trends and searches of American literature, with the changes that are taking place in the system of spiritual and moral values of the entire American society. Francis Scott Fitzgerald was one of those artists who deeply realized the depth of immorality, inhumanity of bourgeois relations with their ethics of “prosperity and wealth,” the idea of “equal opportunity” and “limitless freedom” - all that forms the basis of one of the many American myths, "American Dream". His work reflected the writer's understanding of the historical pattern of the rebirth of the “American Dream”, its transformation into an American tragedy - a theme that became central to a number of works by T. Dreiser, T. Wolfe, S. Anderson, J. Dos Passos and other American writers.

2. Francis Scott Fitzgerald and the Great Gatsby

Today, when there is a reassessment of Fitzgerald's artistic heritage, including his short stories, which were unfairly relegated by some foreign critics to the level of commercial reading, it is difficult to overestimate the significance of everything that was created by the writer in a relatively short period of time. Fitzgerald is the author of four completed and one unfinished novel, a play, over one hundred and fifty short stories, various feature articles and numerous essays.

Francis Scott Fitzgerald was born on September 24, 1896 in the small Midwestern city of St. Paul, Minnesota. He began writing at the age of 13, publishing his first detective story in the school magazine, “The Mystery of Raymond Mortgage,” followed by a number of adventure stories on the theme of the American Civil War. Scott continued his interest in literary work during his four-year stay at Princeton University (1913 - 1917), where he wrote sketches and plays for amateur productions, as well as a number of short essays and stories for a magazine published within the walls of the college, in which he collaborated brought him closer to one of the most serious American critics and literary scholars of the time, Edmund Wilson.

Like most Princeton graduates of 1917, Fitzgerald enlisted in the army before completing his senior year and spent the next two years undergoing general army training (to be sent to the front in Europe) at military camps, one of which was Camp Sheridan near Montgomery, State. Alabama. Two significant events occur in his life during these years: Fitzgerald begins work on his first novel, *This Side of Paradise*, and in one of the local clubs in Montgomery he meets the daughter of the state Supreme Judge, Zelda Sayre, who later became his wife. Coming from a poor family, Scott early learned one simple truth: you can achieve success only when you thoroughly understand the customs and habits of the rich world and adapt to them. Young Fitzgerald grew up and was brought up in an environment where faith in old Puritan values was combined with faith in the “dream”, in the myths of American life, according to which the basis of life values is the desire for success, and the measure of success in life is money and wealth. Hence the constant attention and interest in the artist’s work to the world of the rich, which both attracted and repelled him. Fitzgerald repeatedly testifies to this in his letters: “I constantly felt like a poor youth in a rich city, in a school for the children of the rich, in a club at Princeton University for students from rich families... I could never forgive the rich for their wealth, and this had a tangible impact on all my life and creativity” [Turnbull, 2002: 83].

Francis Scott Fitzgerald at first sincerely believed in the realization of his ideal, the dream of creating a society of “limitless possibilities,” a society of people who subjugated their circumstances and achieved success. It is noteworthy in this regard that one of the reasons that prompted Fitzgerald to publish his first book as quickly as possible was the desire to achieve success as quickly as possible, and therefore the opportunity to marry Zelda

Sayre, a girl from a wealthy family who demanded from the groom confirmation of his entrepreneurial spirit and practicality. Later, Fitzgerald will see and reflect what will constitute the main tragic conflict of his best works: blind adherence to the ideals of the “American Dream” leads to the degradation of personality, the destruction and collapse of the talent of a person who has put his activities at the service of the ethical standards of “success.”

The tinsel gilding of the “Jazz Age”, the atmosphere of unbelief and lack of spirituality, which reflected the mood of post-war youth with its selfishness and simplicity, naivety and carelessness, is described in the novel “This Side of Paradise,” published in March 1920. The first novel brought fame Fitzgerald among readers and critical acclaim. Although the novel does not contain a deep analysis of the phenomena occurring in American society, its pathos lies in the tireless search by the hero of the book, Princeton student Emory Blaine, for the meaning and purpose of life, the desire to find his own independent path. The novel undoubtedly reflected the hopes and searches of the writer himself, who, like the hero, goes through the school of education through trials and testing by life.

At the same time, Fitzgerald's first collection of stories, *Seductresses and Philosophers*, was published (*Flappers and Philosophers*, 1920). Artistically imperfect, with lighter characters and petty everyday dramas that ended quite happily, they nevertheless brought the writer great commercial success, for these were stories about the history of the success of the people of the new, post-war America.

For most of his life, Fitzgerald wrote extensively for popular magazines, subject to the demands of the public and the entertainment industry to maintain the illusion of a mindless Jazz Age lifestyle. Without receiving any creative satisfaction from this, the writer, with his characteristic self-criticism, will speak about this period of life in autobiographical essays under the general title “The Crack-Up” (*The Crack-Up*, 1936): “For 16 years I lived ... not trusting the rich, but yet working for money, to share with them their opportunities for freedom of movement and the grace that some of them brought to their lives” [Turnbull, 2005: 73].

It was difficult for Fitzgerald to resist the temptations of the commercial market due to personal factors: it was necessary not only to support his family in abundance (in October 1921, a daughter was born in the writer’s family) and satisfy the needs of his wife, who had

been accustomed to luxury since childhood, but also to live permanently in the intense rhythm of the fun of the festive carnival, in full accordance with the habits of society, of which he became a full member after his marriage to Zelda Sayre. The persistence of the legend of Fitzgerald as a man who had respect for the rich and admired the success and external splendor of the “jazz era” was largely due to this. E. Hemingway, who knew Fitzgerald closely, wrote about this very clearly in “The Snows of Kilimanjaro.”

Deprived of a strong internal resistance to the ideology of bourgeois morality with its false ethics, the writer constantly paid for the stereotyping of his judgments and the legend about him, which could not but affect his work in a number of tragic themes and motives. Sometimes Fitzgerald had to make excuses for things that were not his fault. His tragedy as an artist simultaneously accommodates and reflects a deep life conflict: the rough prose of reality constantly invaded his “dream,” exploding both it and the one who believed in it from the inside. Hence the constant interweaving in his work of a romantic dream and a sober understanding of the life around him, which characterizes the best stories of the writer of the 20s - “The First of May”, “A Diamond the Size of the Ritz Hotel”, “The Young Rich Man”, etc. These stories were included in two collections entitled *Tales of the Jazz Age* (1922) and *All the Sad Young Men* (1926).

Behind the problems of success, money, and wealth, the writer sensitively discerned the alarming symptoms of a person’s moral decline, the impoverishment of his life’s ideals and dreams. It is interesting to quote the writer himself about this period of life, reflected in his work: “All the stories that came to my mind bore the stamp of disaster - charming young people in my novels were wrecked, the diamond mountains in the stories disappeared, millionaires, like peasants T. Hardy, were both beautiful and doomed. This had not yet happened in my life, but I was absolutely sure that life was not a carefree, thoughtless activity, as these people believed” [Fitzgerald, 2018: 83].

The above quote contains the lines that gave the title to the writer’s second novel, *The Beautiful and the Damned* (1922), which reflected the negative sentiments of young people during the economic boom of the 20s. Unlike the first novel about the “Lost Generation,” Fitzgerald’s new work is dominated by motifs of moral impoverishment and the disintegration of the “Jazz Age” personality. The “beautiful” heroes of the book - Gloria and Anthony Patch - are marked as “doomed”, because, rejecting the ideals and values of

consumer society, they see no meaning in life at all. The novel reflected the crisis of the moral aspirations of young people, on the one hand, and the destructive influence of the philosophy of denying the meaning of life and universal human values, on the other. In "The Beautiful and the Doomed" there is a deepening of Fitzgerald's worldview, improvement of artistic skill, strengthening of the realistic basis of his work, which finds its highest expression in the writer's most significant work - "The Great Gatsby" (The Great Gatsby, 1925).

Only a few critics and writers of that time appreciated the novel, which, in an unusually sparse narrative style, told about the tragedy of a "dream" that had received a false interpretation. One of the few was Gertrude Stein, who, in a letter to the writer's publisher, noted the social breadth of events in Fitzgerald's new work, which created the same picture of the contemporary world as Thackeray did in his time in "Pendennis" and "Vanity Fair." Ernest Hemingway and the famous American writer of the early 20th century, Edith Wharton, praised the novel.

The writer announced his plan for the novel in a letter to a friend: "The main idea of Gatsby is the injustice of the fate of a poor young man who, due to his position, cannot marry a rich girl. This theme constantly weighs on me, because I went through it" [Тернбулл, 2022: 89]. Indeed, the eventual outline of the book is the story of the relationship between two people - Jay Gatsby, a former lieutenant, from a poor family in the Midwest, and Daisy Buchanan, a girl from a wealthy Louisville family, in whom Gatsby sees the ideal of beauty and happiness. Returning from the front a few years later, the hero learns that his beloved girl got married without waiting for him. Gatsby naively believes that money and wealth will help him win Daisy again and bring him personal happiness. But the pursuit of wealth as part of the "dream", with its idea of success and limitless possibilities, reveals the illegibility and even immorality of his methods and means: Gatsby makes a huge fortune, not disdaining any means - speculating in alcoholic drinks, playing on the stock exchange, which, in ultimately leads to his death.

Gatsby's tragedy reflects the deep internal division of the "American Dream". The origins of this duality go back to the historical past of America, which absorbed both the spirit of freedom and independence, and the ideas of material well-being and individualism.

The ideological and moral pathos of the novel lies in the fact that in interpreting the “dream” the author proceeded from the concept of historical regularity. In accordance with this, the figure of the main character is given, who appears as if in two dimensions: Gatsby is a romantic, a dreamer, a worshiper of beauty and goodness, and at the same time, a bearer of the ideals of the “consumer” society in all their ostentatious grandeur and splendor. Hence the two tones in the portrayal of the hero - romantic (the hero lives with the dream of meeting Daisy) and purely prosaic, businesslike (Gatsby’s activities as a bootlegger). True, very little is deliberately said about the second side of the hero’s life, since it was more important for Fitzgerald to reveal the tragedy of the romantic aspirations of a young man trying to find ideals and dreams in the past, which in fact turn out to be long lost both socially and morally. Gatsby's drama also lies in his excessive idealism, complacency, and naive and simple-minded perception of life and attitude towards people. At the end of the novel, when Gatsby finds himself betrayed and deceived by those who took advantage of his generosity and hospitality, he still retains all his romantic pathos as a lonely dreamer. The historical insight and depth of Fitzgerald's artistic vision as a writer lies in the fact that, unlike Gatsby, he understands the inevitability of the destruction of the “dream” and is aware of the reasons for the collapse of illusions.

The theme of the degeneration of the “American Dream” is revealed in the novel through the example of other characters, among whom the common “commercial” version is personified, first of all, by Gatsby’s antipodes - Tom Buchanan, Daisy’s husband, Daisy herself and her friend Jordan. If Gatsby combines polar principles, then in Tom Buchanan and others like him the same traits are constantly emphasized - extreme self-confidence, belief in one’s own exclusivity, physical strength, “strong” individualism and ignorance covered with eloquence. Both Tom and Daisy are owners of great state from birth, therefore their morality, the idea of universal human values are determined by their belonging to the class of rich people, for whom the moral corruption of other people, and sometimes their death, is a completely moral phenomenon (the death of Myrtle, the accidental murder of the innocent Gatsby). The external beauty of the Buchanans is coupled with the wretchedness and ugliness of their inner world, the emptiness and worthlessness of their requests. Daisy is easily delighted at the sight of the luxurious interior of Gatsby's mansion, as well as the magnificence demonstrated by the hero and the huge assortment of men's shirts that he owns.

In Daisy's melodious voice, according to Gatsby, the sound of money constantly sounds. Tom can stand for a long time in front of jewelry store windows, admiring the sparkle of diamonds.

The theme of true beauty and human talent always interested Fitzgerald, since the spiritual wealth of a person, his honesty, dignity, and inner courage came to the fore in assessing personality. To a large extent, such a character appears in the novel as the person on whose behalf the story is told, Nick Carraway. Many researchers consider him the main character of the novel, and not without reason. His storyline develops in parallel with Gatsby's; for example, the story of his relationship with Jordan Baker is told simultaneously with the story of Gatsby's love for Daisy. In a sense, Nick Carraway is not only Gatsby's biographer, but also his own. At the same time, the meeting with Gatsby and the turn in his fate significantly influenced both Nick's ideas about Gatsby and his relationships with other people. Undoubtedly, the author's sympathies in the novel are also connected with the image of Nick. Nick, a writer and storyteller, sees the duality of Gatsby's aspirations, the complexity of his extraordinary nature, and is essentially the only person who remains faithful to him to the end (on the day of the funeral, Nick, the only one of Jay's acquaintances, comes to see him off). At the same time, Nick is not an indifferent narrator; Gatsby's fate, in turn, significantly influenced his own; It is important for Nick to understand Gatsby and his "dream" in order to thereby understand himself and his place in life. Unlike Gatsby (he has many things in common with him - courage, decency, spiritual generosity), Nick makes a choice not in favor of his "dream": he breaks up with Jordan, a resemblance to Daisy, because he sees vanity, selfishness, and infantilism in her and those around her thinking, cruelty - all those traits that Gatsby did not want to see in his beloved. Nick's line in the novel is undoubtedly connected with the theme of a person's responsibility to other people, the theme of the individual in its confrontation with society, the problem of moral choice and humanistic orientation. It is natural that it is Nick who makes the moral judgment on everything that happened. The collapse of Gatsby's "dream" and illusions revealed the moral bankruptcy of not only the "dream" itself, but also of American society as a whole: a civilization in which spiritual life is completely subordinated to the idea of material well-being cannot be humane. In the final chapter of the novel, one cannot help but notice in Nick certain notes of skepticism and sadness, which are inspired by the death of Gatsby and a

sober assessment of everything that happened. But the final conclusion of the writer himself is not pessimistic: it is with people like Nick that Fitzgerald pins his hopes for the future search for moral orientation in the complex world of American reality.

The title of the novel, as noted by most Soviet and foreign researchers, undoubtedly contains the author's irony, although Gatsby's true greatness can be spoken of primarily in terms of his loyalty to the ideal, "dream," his spiritual generosity, integrity and perseverance of feelings, and strength of character. In this sense, he stands out sharply from other people, as Nick Carraway repeatedly says. But in Gatsby's greatness there is also a significant amount of irony and paradox: he is as "great" as the "dream" itself is great in its transformed, bifurcated form with its ideas of naivety and simplicity, on the one hand, pragmatism and success, on the other. An extraordinary man, Gatsby wastes himself in pursuit of insignificant goals and ideals; however, the incompatibility of these qualities sets him apart from other people and makes him significant to some extent. His greatness lies in the fact that he would rather die than give up his "dream." It is not his fault, but the trouble is that he could not understand the illusory, meaningless nature of many aspirations and desires, for he was equally great in his simple-minded infantile perception of reality.

Artistically, *The Great Gatsby* is a work of amazing integrity in its polyphony. The fusion of realistic and lyrical-romantic prose is organic and perfect, which is revealed in the complete merging of two narrative plans - historical (the presence of a historical perspective, a carefully recreated historical background in the novel) and biographical-lyrical (numerous author's digressions, for example). The role of detail, external portrait, symbols, contrast and parallel in the novel is extremely important. A carefully thought-out system of artistic means contributes to a significant degree to the deep disclosure of the inner world of the characters and the ideological and moral basis of the entire work. Although the style of the novel is influenced by the romantic poetry of Keats and the narrative style of Conrad, in many ways Fitzgerald appears here from the position of an innovator. In this regard, we can note the role of the narrator as an exponent of the main idea of the work, the narrator and the actual character, the special significance of time layers and spatial characteristics in the novel. All this allows us to consider "The Great Gatsby" one of the highest achievements of American fiction of the 20s.

Fitzgerald's painful search for the true, the moral in art and life continued, albeit with interruptions (due to family troubles and his own illness), even in the 30s, when such wonderful novels as "Tender is the Night" came out from the writer's pen. (Tender is the Night. 1934) and "The Last Tycoon" (The Last Tycoon, 1941).

Although the title of the novel "Tender is the Night" is taken from the romantic "Ode to a Nightingale" by the English poet Keats, there is little romantic pathos or sublime feelings in it. Socially, this is one of Fitzgerald's most profound and sober novels, troubled by the drama of a man (the talented psychiatrist Dick Diver) who sacrificed himself to success and wealth. The belated realization of this fact leads the hero to the severance of all ties with the world of the rich, as well as to internal emptiness, the death of talent and the collapse of ideals. The novel was published during the period of the writer's creative crisis; its pages reflect the artist's disappointment and dissatisfaction, his painful search for the meaning and truth of life. The novel is both a farewell and a verdict on the "jazz age." Fitzgerald himself saw a way out of gloomy moods only in tireless work, in work that should be put at the service of moral goals and objectives: "... Labor is the only virtue ... money and beauty are insidious allies; and such old-fashioned concepts as honor, mercy and courage are, in the end, the best guide in life". [Turnbull, 2002: 73]

The desire to find a way out of a protracted creative crisis is evidenced by the writer's last, unfinished book, "The Last Tycoon," published posthumously by his friend and critic Edmund Wilson. The idea of immorality, the moral collapse of a society dominated by money and the power of the rich, as shown by the example of the life of Hollywood and the activities of one of its brilliant tycoons, Monroe Star, is stated quite unambiguously in this novel, interesting in concept and creative implementation. Fitzgerald, who worked a lot for cinema (he is the author of several scripts for films produced in Hollywood), with the subtle instinct of an artist, grasped the contrasts of American reality during the Great Depression period (30s) and how they were reflected in the American film industry. The conflict between the harsh reality of American life and the spiritual aspirations of people is clearly reflected in the novel through the duality of the image of Star - a wealthy film industrialist and a talented director at the same time.

Of great importance for understanding Fitzgerald's work and his personality as a whole are his autobiographical essays and stories published in the period between his last two

novels under the general title “The Collapse,” among which the most significant is “Babylon Revisited” (Babylon Revisited, 1931). They give a surprisingly sober, sometimes harsh self-assessment of everything created by the writer.

3. Conclusion

Even in the most difficult periods of his dramatic life, Fitzgerald was constantly faithful to those universal, enduring values and ideals that formed the basis of his best works and placed them, along with the works of W. Faulkner, E. Hemingway, T. Wolfe, T. Dreiser, among the highest achievements of all American fiction of the early 20th century.

References

Turnbull A. (2002) Scott Fitzgerald. N. Y., p. 150

F. Sc. Fitzgerald. (2015) The Crack-Up with Other Pieces and Stories. Penguin. p. 48.

F. Sc. Fitzgerald. (2018) The Crack-Up with Other Pieces and Stories, p. 60.

Turnbull A. (2005) Scott Fitzgerald, p. 150.

Э. Тернбулл. (2022) Скотт Фицджеральд. М., с. 229-230.

Ethics Statement: The authors declare that ethical rules were followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation regarding scientific ethical issues, all responsibility belongs to the authors of the study and Milestone journal has no responsibility.

Uzrî Aşk Bağlamında Bir İnceleme: Shakespeare'nin Romeo ve Juliet'i Üzerine⁷

Erdoğan DURMUŞ⁸, Zeydin GÜLLÜ⁹

Özet

Eski edebiyatlarda en çok yer tutan konulardan bir tanesi aşk üzerine yazılan hikayelerdir. Aşk, ele alınma şekliyle çeşitli kategoriler halinde işlenmiştir. Uzri aşk da bu kategorilerden bir tanesi olup eski edebiyatlarda önemli bir yer tutmaktadır. Bu aşk Doğu ve Batı edebiyatlarının en bilinen örneklerinde yer tutmuştur. Batı edebiyatından bir yazar olan Shakespeare'nin en bilinen tragedyası olan Romeo ve Juliet'te de işlenmiştir. Shakespeare'nin bu aşk hikayesi gerek betimlemeler gerekse de karakter özellikleriyle işlendiği coğrafyanın edebi birikiminden izler taşıyor. Yapacağımız bu çalışmada öncelikle uzri aşkın ne elduğu, nasıl işlendiği ve temel özellikleri açıklanacaktır. Ardından Romeo ve Juliet bu aşk bağlamında incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Uzri aşk, edebiyattaki yeri, Romeo ve Juliet

Abstract

The most popular subject in ancient literature are stories written on love. Love, as it is handled, is categorized in various categories. Uzri love in these categories has an important place in ancient literature. This love took place in the most known examples of the Eastern and Western literature. It was also studied in Romeo and Juliet, the best known tragedy of Shakespeare, a writer of Western literature. This love story of Shakespeare bears traces of the literary accumulation

⁷ DOI: 10.5281/zenodo.13917571

⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, erdincdurmus@artuklu.edu.tr, 0000-0001-8129-0035.

⁹ Lisans Mezunu, Mardin Artuklu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, Doktora Öğrencisi, Dicle Üniversitesi, Kürt Dili ve Kültürü Bölümü, rodiaryan73@gmail.com, 0000-0003-0242-6120.

of the geography in which he portrayed with both character descriptions and character traits. It will explain what it will receive, how it is processed and its basic features. Than, Romeo and Juliet will be analyzed in this love's context.

Keywords: Uzri love, its place in literature, Romeo and Juliet

1. Giriş

Arap şiir dünyasının önemli temalarından bir tanesini uzrî aşk oluşturmuştur. Bu aşk, İslam dininin yayılmasından sonra ortaya çıkmış olup belli başlı bazı İslam dini öğretileri doğrultusunda teşekkül etmiştir. İffeti ön planda tutan bu aşk “İslâm'ın direkt veya dolaylı tesîri ile yoğrulmuştur” (Ayyıldız, 2016: 44).

Bedevi Arap kültürünün bir eseri olarak ortaya çıkan uzrî aşk “Uzre” adını taşıyan dört beş kabile (Durmuş, 2012: 259) şairlerinin söylemiş oldukları şiirlerden sonra yeni bir tema olarak Arap edebiyatına tesir etmeye başlamıştır. Bu şairlerin en göze çarpan özellikleri iffetli olup temiz kişilik özellikleriyle şöhret bulmuş (Armutlu, 2016: 219) olmalarının yanı sıra bu aşkı bir yaşam felsefesi haline getirmeleridir. Bu bağlamda bu şairler olabildiğince ihtiyatlı davranıp aşklarını etik prensipler doğrultusunda toplumsal ve dini ahlakı ön planda tutarak anlatmaya çalışmışlardır. Bu aşk, uzrî şairler için hünerlerini yahut aşklarını göstermenin bir aracı olmaktan ziyade kendilerini hayata bağlayan bir amaç olmuştur.

Önceleri sadece Arap şiir edebiyatında gözlemlenen bu aşkın izleri daha sonra mesnevi gibi tahkiyeli aşk öykülerinin de vazgeçilmez bir unsuru olarak belirmeye başlamıştır. Özellikle Uzre kabilesine intisap edilen fakat Amir kabilesinden olup yazdığı uzrî gazellerle ünlenen Mecnun'dan sonra diğer kabileler arasında da bir şiir rekabeti başlamış (Ayyıldız, 52-3) ve böylece Mecnun efsanesi olarak bilinen Leyla ile Mecnun mesnevileri ortaya çıkmıştır.

Batı edebiyatında bu aşkın bir benzeri olarak saray aşkı –Courtly Love- denilen bir aşk bulunmaktadır. Bu aşk da uzrî aşkta olduğu gibi şehvani ve hayvani duygulardan arındırılmış olup yoğun bir sevgi üzerine kuruludur. Bu aşkın temel simgesi iffet ve güçlü sevgi bağlarıyla şehvet boyutunun ötesine geçmiştir. Saray aşkı denilen bu aşk Fransızcadaki

“amour courtois” tabirinden türetilmiştir (Begum-Mushtaq, 2017: 3) ve “amour” esir düşmek anlamına gelmektedir (Capellanus, 1960: 31).

Bu aşkın Fransızlara Endülüs Arap Devletinin batıda belli bir dönem hükmetmesiyle geçtiği (Ayyıldız, 44) yönünde iddialar bulunmaktadır. Endülüs Arapları döneminde okullarda resmi dil olarak Arapçanın kullanılması ve Endülüs halkının Doğu Batı karışımı karma şiir tarzlarının ortaya çıkması (Kuran, 2013: 144) bu iddiaların doğruluk payını arttırmaktadır.

Batıda lirik aşkın temsilcileri olarak görülen Troubadourların kadına olan bakış açısı Orta Çağ Avrupa’sında erkeklerin kadınlara yönelik tutumlarını değiştirmiş (Birkan, 2011: 47) ve Troubadourların aşkı ve kadını üst bir mertebede görmeleri bu aşkın yaygınlık kazanmasındaki etkenlerden bir tanesidir. Troubadours (ozanlar), tatmin edilmemiş arzuyu şiirsel aşk kavrayışının merkezine kaydardıklarında, Ortaçağ zihniyeti önemli bir dönemeçten geçmiştir. Tatmin edilmeyen arzu ilk kez saraylı aşkta ana tema haline getirilerek erotik bir ülkü yaratılmış olur. Saraylı âşık, aşkı nedeniyle erdemli ve saf hale gelecektir (Alkan, 2021c: 35). Troubadourlar Batının ünlü şairleri olan Dante ve Petrarca’yı etkilemiş (Ambros, 2016: 75) ve şiirlerine yeni bir tema olan Neoplatonik aşkın yerleşmesine önyak olmuşlardır. Sone Petrarch’ın sevgilisi Laura’ya yazdığı soneler gibi, sevilen ve idealize edilen bir kadına aşk soneleri yazma konusunda İngiltere’de popüler hale gelir. Soneler zaman içinde diziler haline gelir ve âşık olmayı, sevgilinin peşinden koşmayı ve sevgilinin güzelliğini övmeyi ifade eder (Alkan, 2021d: 390). Sone yazan bu şairlerin Shakespeare’ı (1564-1616) etkilemiş olmaları kuvvetle muhtemeldir ki bu aşk Shakespeare’ın eserlerinde de yer bulmuştur. Bu bilgilerden yola çıkarak bu çalışmayla Shakespeare’ın *Romeo ve Juliet*’inde geçen uzrî aşk olgusunu inceleyeceğiz.

2. Romeo ve Juliet’te Uzrî Aşk¹⁰

“Bir çağın değil, bütün zamanların adamı” (Yıldırım Özer, 2008: 2) olarak nitelendirilen Shakespeare’ın erken dönem tragediyalarından olan *Romeo ve Juliet* iki köklü aile arasındaki husumetten dolayı iki gencin dramatik aşkını konu alan bir oyundur. İlk başlarda Rosalinde adındaki bir karaktere âşık olan Romeo katıldığı baloda Julieti görür ve

¹⁰ Romeo ve Juliet’e yapılacak olan atıflar Özdemir Nutku’nun Türkçeye çevirdiği William Shakespeare Romeo ve Juliet kitabından alıntılanacaktır.

âşık olur. Rosalinde'ye olan aşkının sahih bir aşk olmadığını Julieti görmesiyle keşfeden Romeo, Julieti elde etmek için türlü girişimlerde bulunur. Fakat iki ailenin husumeti yüzünden aşklarını yaşayamaz ve araya giren antagonist karakterlerden dolayı ölümle sonuçlanan bir aşk yaşarlar. Hikâye aşağıda incelenecek olan başlıklarla beraber anlatılacaktır.

2.1. İlk Görüşte Aşk

Uzrî aşk hikayelerinin vazgeçilmez unsurlarından bir tanesi âşık ve maşuk olarak nitelendirilen iki karakterin ilk görüşte âşık olmasıdır. Bu hikayelerdeki karakterler birbirilerini ya çocuk yaşlarda ya da ergenlik dönemlerinde (Ayyıldız, 64) görüp âşık olurlar. Bu durum Romeo ve Juliet'te de aynı şekilde belirir. Romeo'nun yaşı net bir şekilde verilmesi de Juliet'in babası ve Kont Paris arasında geçen aşağıdaki diyalogla

Önce de söylediğim gibi size;

Kızım yabancıısı dünyanın henüz,

Daha geçtiğini görmedi on dört baharın.

Hele iki yaz daha gururla solup gitsin de

Kızımız gelinlik çağa geldi diyelim biz de. (Shakespeare, 2006: 29)

Juliet'in yaşının daha 14 olmadığı ortaya çıkıyor. Bu durum da Shakespeare'in uzrî aşk geleneğine uyup karakterleri erken yaşlarda buluşturup bir aşk hikayesini başlattığının göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Shakespeare'in *Romeo ve Juliet*'inde diğer uzrî aşk hikayeleriyle çelişen bir durum bulunmaktadır. Uzrî aşkların temel özelliklerinden bir tanesi karakterlerin sadece bir sevgiliye âşık olma, ömrünün sonuna kadar o aşkla kalma durumu vardır (Armutlu, 2014: 88). Fakat *Romeo ve Juliet*'te Romeo, Juliet'ten önce Rosalinde adındaki oyuna hiç müdahil edilmeyen (İncekara, 2010: 40) bir karaktere âşıktır. Romeo, Rosalinde için aşk acısı çeker, saatlerin kendisine gün gibi uzadığını söyler (Shakespeare, 25).

Böyle bir durumun var olması uzrî aşk bakımından hikâyeyi güç bir duruma itse de yazar kıvrak bir zekayla aşklarını yeniden yaratma yoluna başvurur. Romeo Juliet'i gördükten sonra;

Ölüm döşegindedir şimdi eski seveda,

Ve mirasçısı olmayı bekler yeni sevgi;

Uğrunda ölmek bile istenilen o güzel,

Güzel değildir artık Juliet'in yanında.

Romeo yeniden sever, bu kez sevilir de,

Büyülenmiştir çekici bakışlardan eskisi gibi; ... (Shakespeare, 52)

Sözleriyle yazar eski sevgiliyi Romeo'nun gözünde öldürür, yeni ve uzrî aşk prensiplerine uygun bir karakteri çıkarır Romeo'nun karşısına. Shakespeare bunu yaparken Hristiyanlığın temizlik ve yeni doğma motifi olan "vaftiz"le Romeo'yu yeniden yaratma yoluna başvurur.

Alıyorum öyleyse sözünü dinleyerek.

"Sevgilim" de ki, vaftiz olayım yeniden;

Romeo değilim bundan böyle ben. (Shakespeare, 56)

Bu şekilde yazar karakterini uzrî aşk prensipleri doğrultusunda sadece tek bir kişiyi sevme ilkesini yerine getirmiş olur. "Romeo değilim bundan böyle ben" sözüyle Romeo eski Romeo kimliğinden vazgeçip yeni bir aşık tipi olarak baş gösterir.

2.2. Sevgilinin Biricikliği

Uzrî aşk hikayelerinde iki karakterde kendi türü içerisinde yegâne varlıklardır. Bu tür hikayelerde daha çok kadının yani maşukun övgüsü ön plana çıkar. Var olan bütün güzel nesnelere maşukun yanında sönük bir güzellik taşırlar. Maşukun yüzü ay, dudakları can veren, gözleri ahu gözleri¹¹, kendisi bir tanrıçadır. Burada bedeninin sözcük dağarcığı dinin sözcük dağarcığıyla buluşur. Bu genç aşıklar, aşklarının ciddiyetini kanıtlamak için fiziksel arzu ve çekiciliklerini dini kaygılarıyla karşılaştırırlar (Alkan, 2021a: 32). Romeo ve Juliet'te de bu unsurlar yer almaktadır. Romeo aşağıdaki dizelerle;

Tüm göklerin en güzel yıldızlarından ikisi,

¹¹ Daha fazla bilgi için; Armutlu, S. (2014). Derî Farsçasında Gazelin Oluşumu, Felsefesi: Bu Gazeldeki Aşk Söylemi ve Güzellik Unsurlarının Kaynağı Olarak Hadarî ve Uzrî Gazel. Doğu Esintileri. (1), 33-120.

Yalvarıyorlar onun gözlerine işleri olduğundan:

Biz dönünceye dek siz parıldayın, diye.

Gözleri gökte olsaydı; yıldızlar da onun yüzünde,

Utandırırdı yıldızları yanaklarının parlaklığı,

Gün ışığının kandili utandırdığı gibi tıpkı.

Öyle parlak bir ışık çağlayanı olurdu ki gözleri gökte

Gece bitti sanarak kuşlar cıvıldaşır... (Shakespeare, 55)

Juliet'in gözlerini birer yıldızdan daha parlak, yüzünü güneşten daha parlak olarak niteler ve onun yüzünün ışık çağlayanından dolayı kuşlar sabah oldu fikrine kapılıp ötüşmeye başlarlardı şeklinde betimler. Juliet'in kendisinin bulunduğu mekân da bir güneşi barındırdığı için şark olarak nitelendirilir ve kendisi bir tanrıçayı kıskandıracak kadar güzeldir Romeo'nun gözlerinde:

Dur, şu pencereden süzülen ışık da ne?

Evet, orası doğu, Juliet, güneşi!

Yüksel ey güzel güneş, öldür şu kıskanç ayı,

Bak nasıl da sararıp soluvermiş Tanrıça kederden

Sen ondan çok daha güzelsin diye... (Shakespeare, 55)

2.3. Rakip ve Başkasıyla Evlendirme

Aşk hikayelerinde genellikle yer alan karakterlerden bir tanesi rakiptir ki bu karakter şer bir kişiliğe sahip olup aşıkları ayırmada kullanılır. Bu karakterin hikayelerdeki temel işlevi aşık ile maşuk arasına girip onları ayırmaktır. Kimi aşk hikayelerinde –Leyla ile Mecnun gibi- bu karakter maşuku elde etmek için kullanılırken (Ocak, 2015: 17) kimi hikayelerde ise –Mem û Zîn gibi- sadece saf kötü niyet ve aşıkları ayırmak için kullanılır (Cîhanî, 2013: 768).

Bu karakterlerin hikâyeye dahil olmasıyla işler daha da güçleşir ve maşukların bu şer karakterlerle evlenmesi maşukun çevresi tarafından istenir. Bu durum Romeo ve Juliet'te de aynı şekilde geçmekte ve Kont Paris adındaki bu karakter Juliet'le evlenmek ister. Juliet'in

ailesi de bu durumu onaylar, Juliet'in kabul etmemesi halinde kendisinin evlat olarak istenmeme durumu söz konusudur. Juliet başkasıyla evlenmeyi her ne kadar istemese de kendi planı doğrultusunda kabul eder:

Pazartesi! Hı hıh! Öyleyse, Çarşamba pek yakın,

Perşembe olsun, evet söyle kızımıza

Perşembe'ye evlenecek bu soylu Kont'la.

Acaba hazırlanabilir miyiz? Çok mu acele yoksa?

Öyle büyük törene gerek yok, bir iki dost yeter... (Shakespeare, 109)

2.4. Sürgün veya Ayrılık

İki karakterin aşkını anlatan hikayelerde aşk, sevgi, sevgililik ve hüznün yanı sıra en çok işlenen konulardan bir tanesi ayrılıktır. Aşıklar diğer evreleri geçtikten sonra kaçınılmaz olarak bir ayrılıkla baş başa kalırlar. Esat Ayyıldız, El-Cahiz'den bu konuda şunları aktarır:

Duyguda tüm bu faktörler birleştiği zaman, tam manası ile aşk gerçekleşmiş olur.

Bu noktada, ayrılıklar aşkı çılgınlığın eşiğine getirecek derecede alevlendir, beden harap olurken, buluşmaların azlığı sadece aşkın kuvvetlenmesine sebebiyet verir.

Âşık olan kişi, bundan sonra sevgilisinden başka bir şeyi düşünemez ve her şey ona sevdiğini hatırlatır. (Ayyıldız, 133)

Uzrî aşkta "ulaşılmaz" (Birkan, 2011: 42) olarak tasvir edilen kadını elde etmeye ve ona ulaşacak bir yol arama girişimleri aşığın temel görevlerinden biri haline gelir. Zira kadın yani maşukun yaşadığı yer aşığın gözünde cennet gibi müferreh ve ulaşılması gereken bir yerdir. Romeo ve Juliet'te Romeo'nun Tybalt'ı öldürdükten sonra prens tarafından sürgüne gönderilmesi Juliet'i görmekten mahrum kalacak olan Romeo için ölümle eşdeğerdir.

Buradan sürülmek demek, dünyadan sürülmektir,

Dünyadan sürülmekse ölümdür benim için.

"Sürgün" yanlış adıdır ölümün.

Ölüme "sürgün" demek. (Shakespeare, 101)

Leyla ile Mecnun mesnevilerinde Mecnun'un Leyla'nın yaşadığı yere yakın olan hayvanları Leyla'yı görmeleri hasebiyle kendinden üstün görmesi gibi Romeo da Juliet'in mahallindeki hayvanları kendisinden daha üstün varlıklar olarak görür. Aşıkın maşuku görmediği yer kendisine cehennem hayatı yaşatır.

Bu iyilik değil, işkence!

Cennet burada, Juliet'in yaşadığı yerde.

Her kedi, köpek, minik fare, bütün değersiz şeyler,

Burada, cennette yaşayıp onu görebilsin de,

Romeo göremesin! Romeo'dan daha değerli,

Daha saygıdeğer, daha şerefli rütbede olsun, öyle mi. (Shakespeare, 101)

Aşık karakterin sürgün edilmesi ya da ayrılığa zorlanması aynı şekilde maşuk karakter için de esef verici bir durumdur. *Mem û Zîn*'de kadın karakter olan Zîn'in Mem'e olan üzüntüsünden yemek ve uykudan kesilmesi durumu gibi (Cîhanî, 483) Juliet de kuzenini öldürmüş olmasına rağmen kuzenine değil Romeo'dan ayrı kalacağına üzülür. Juliet mutsuzdur ama kocası olan Romeo hakkında kötü konuşmaz çünkü Romeo'yu kuzeni Tybalt'tan çok daha fazla sevmektedir. Bu nedenle iyimser bir mantık yürüterek Romeo'nun Tybalt'ı öldürmemesi durumunda kötü kuzeni Tybalt'ın kocası Romeo'yu öldürebileceğini düşünür (Alkan, 2021b: 54).

"Tybalt öldü, Romeo da- sürüldü."

Şu "sürüldü", bir tek "sürüldü" sözü yok mu,

Binlerce Tybalt'ın denktir ölümüne

...

"Romeo sürüldü" diyen sözler,

Annen, baban, Tybalt, Romeo, Juliet

Hepsi öldü gitti, demekle birdir ...'

"Romeo -sürüldü" sözlerindeki ölümün

Ne sonu ne sınırı ne ölçüsü ne ucu bucağı var!

Hiçbir söz, anlatamaz bu acının derinliğini. ((Shakespeare, 98-9)

2.5. Hemdem Olarak Bir Nesne

Aşıklar birbirinden uzak kaldıklarında dertlerini anlatacak bir hemdem ararlar ve bu hemdem genellikle insan dışı varlıklardır. Uzrî aşkın tam anlamıyla işlendiği iki mesnevi olan Leyla ile Mecnun ve *Mem û Zîn*'de bu durum açık bir şekilde görülmektedir. *Mem û Zîn*'de erkek karakter Mem, Cizre'de akan nehre derdini anlatırken (Cîhanî, 515) kadın karakter olan Zîn ise pervane-kelebek-ve ağaç yapraklarıyla konuşur (Cîhanî, 506-557). Leyla ile Mecnun mesnevilerinde ise erkek karakter Mecnun hayvanlarla konuşurken kadın karakter olan Leyla bad-ı saba –seher yeli- ile konuşup kendi dertlerini anlatır (Kızıltunç, 2004: 49). Romeo ve Juliet'te ise belli bir süre Romeo'dan ayrı kalan Juliet rosemary çiçeği ile konuşup Romeo'yu bu çiçeğe anlatır. Bu konuşma Romeo ile dadının konuşması esnasında dadı tarafından Romeo'ya söylenir:

Seni alaycı! R ile başlayan köpek adıdır. R- şey içindi... Hayır, eminim başka harfle başlıyor. Hanımcığım, seninle Rosemary üstüne öyle güzel cümleler kuruyor ki, duysan bayılırsın. (Shakespeare, 78)

2.6. Haberci

Birbirlerini alenen görmesi mümkün olmayan aşıkların arasında haber getirip götürür bir ulak bulunur. Bu durum aşıkların akrabalarının hasım olmasından kaynaklanmaktadır. Leyla ile Mecnun mesnevilerinde Zeyd (Doğan Yıldız, 2004: 215), *Mem û Zîn*'de ise Heyzebûn adındaki daye –dadı- haberleri getirip götürür (Cîhanî, 326-355). Romeo ve Juliet'te iki aile birbirlerine köklü bir hasımlık besledikleri için aşıklar buluşamaz olur ve haberlerini dadı, rahip Lawrence ve Balthasar getirip götürür (Shakespeare, 77-78-82-141). Fakat Balthasar Romeo il Juliet değil Romeo ile rahip Lawrence arasında haber taşımakla görevlendirilir ve haberi Romeo'ya yetiştiremediği için yanlış anlaşılmalara sebep olur.

2.7. İffet

Uzrî aşk hikayelerinin en temel ve önemli motifi olarak ana karakterlerin iffet yer alır. Aşkı daha cezbedici kılmak için kullanılan bu motif temiz ve saf aşkın göstergesi olarak kullanılırdı (Armutlu, 2017: 60). Uzrî aşk hikayelerini konu edinen aşkları kaleme alan yazarlar da bunun bilincinde olup aşkları bir iffet çerçevesinde anlatırlar. Romeo ve Juliet'te

Shakespeare'ın üzerinde en çok durduğu kavramlardan bir tanesi de bu bağlamda iffettir. Shakespeare iffetin derecesini anlatmak için bazı yerlerde iffetle bilinen tanrıçaları referans olarak kullanmıştır. Bunu Juliet'le karşılaşmadan önce Romeo'nun sevdiği Rosalinde için kullanmaktadır ki bu durum iffetin hikâyeye hâkim unsurlardan biri olacağını sezdirmektedir.

Aşk tanrıçığı Cupid'in oku işlemez ona,
Bakire Tanrıça Diana'nın zekasıyla donanmış
Ve iffetten hir zırh ile korunup silahlandığından
Etkilenmiyor aşkın çocukça oklarından... (Shakespeare, 27)

İffeti anlatabilmenin en iyi yöntemlerinden bir tanesi kuşkusuz iki ana karakteri bir araya getirmektir. Bu şekilde aşıkların buluşmalarında bile temiz ve saf kalabildiği daha etkili bir şekilde anlatılır. Romeo ve Juliet iki defa bir araya gelmelerine rağmen aralarında iffetlerine zeval verecek herhangi bir durum gerçekleşmez. Romeo ve Juliet kilisede ailelerinden gizli bir şekilde evlenmiş olmalarına rağmen ikisi bekaretini korumaktadır:

Oysa bakire olan ben, bakire-dul kaldım şimdi.
Gelin ipler; gel dadı. Gelinlik yatağıma gireceğim,
Bekaretimi, Romeo'ya değil, ölüme vereceğim. (Shakespeare, 99)

Capellanus'a göre evli olan kişiler arasında gerçek bir aşk yaşanmaz ve bunun sebebini gönüllülük ilişkisine dayandırıyor (Capellanus, 106). Romeo ve Juliet için böyle bir durum geçersiz olacaktır zira ikisi evli olmalarına rağmen şehvani davranışlardan uzak durmuşlardır. Kont Paris'le evlendirilmek zorunda kaldığında evlilikten öleceğini ve lekesiz bir eş olarak Romeo için kalmak istediğini söyler

Ölülerin takırdayan kemikleriyle,
Çürümüş bacakları, çenesiz sarı kafalarla örtün beni;
Ya da emret, yeni kazılmış bir mezara girip
Kefeni içine saklanayım bir ölünün.
İşitmesi bile tüyler ürpertici olan bu şeyleri,
Ben yapmaya razıyım korkmadan, duraksamadan,

Tek lekesiz bir eş olarak kalayım

Canım sevgilim için. (Shakespeare, 125)

2.8. Ölüm

Uzrî şairler genellikle aşkın verdiği kederle ölürlür. Uzre kabilesine mensup olan şairler “*âşık olduklarında ölürlür*” (Ayyıldız, 54) ifadesi ile bilinmişlerdir. Uzrî aşkın bu özelliği de uzrî bir aşkı temel alan aşk hikayelerinin vazgeçilmez bir motifi olarak kullanılır. Aşıklar öldüklerinde çektikleri ızdıraplar kendileriyle son bulsa da aşkları son bulmaz. Özellikle kadına bakış açısı olarak geliştirilen bu düşünceden yola çıkılarak ölümün aşıklar için bir son olmadığı, aşıkların aşkının ölümsüzlüğe giden bir yol olduğu tasavvuru yer edinmiştir uzrî aşıklarda. Genellikle ana karakterlerden bir tanesi öldüğünde diğer karakter ya kendisini öldürür ya da kederden can verir. Leyla ile Mecnun mesnevilerinde önce Leyla Mecnunun hasretinden ölür (Kızıltunç, 52) daha sonra Mecnun da kederden Leyla'nın mezarı başında can verir. *Mem û Zîn*'de ise Mem ölür ardından Zîn kendini öldürür (Cîhanî, 732-753).

Shakespeare'in Romeo ve Juliet'inde olaylar tamamen farklı bir şekilde gelişir. Juliet Paris'le evlenmemek için rahibin verdiği ilacı içer. Bu ilaç 48 saat boyunca onu ölü gibi gösterecektir. Herkes dağıldıktan sonra ve Balthasar'ın haber vermesiyle Romeo da gelince rahip ve Romeo Juliet'i oradan çıkaracaktır. Fakat Balthasar Romeo'nun yanına varamaz ve Romeo uşağından Juliet'in haberini duyduktan sonra bir ilaç alır. Juliet'in mezarına gelen Romeo'yla Paris karşılaşır ve Romeo Paris'i de öldürür. Daha sonra elindeki ilacı alıp içer ve kendisi ölür.

Doyumsuz ölümle yaptığım bu süresiz anlaşmayı!

Gel, acı ölüm; gel 'ey rezil yol gösterici!

Sen, umutsuz kaptan, deniz tutmuş şu yorgun tekneyi

Yalçın kayalara bindiriver artık! Sevgilime! Aşkıma! (Shakespeare, 150-1)

Juliet rahip tarafından mezardan çıkarıldıktan sonra Romeo'nun öldüğünü görür ve orada kendisine saptığı hançerle kendisini öldürür (Shakespeare,154). Uzrî aşk

hikayelerinde olan mezarları yan yana yapma anlayışı Romeo ve Juliet'te de işlenir. İki hasım olan aileler çocuklarının heykellerini de yan yana yaparlar:

MONTAGUE

Ama fazlasını verebilirim ben sana!

Kızının heykelini dikeceğim som altından,

Verona bu adla bilindiği sürece,

Daha üstün bir heykel dikilmeyecek

Vefalı ve sadık Juliet'inkinden.

CAPULET

Aynı ihtişamla Romeo da duracak karısının yanında;

Ah, zavallı kurbanları düşmanlığımızın. (Shakespeare, 159-160)

3. Sonuç

Shakespeare'ın Romeo ve Juliet'i 16. yüzyılda kaleme alınmış bir eserdir. Eser hem konusu hem de yazarın işleyiş tarzıyla Batı'da efsaneleşip kanonik aşk eserleri arasında yer edinmiştir. Her dönem en çok işlenen ve güncelliğini koruyan aşk bu eserin ana temasını oluşturmaktadır. Shakespeare Doğu'da "uzrî aşk" ve Batı'da "courtly love" olarak adlandırılan aşkın temel özelliklerine eserinde genişçe yer verip bu aşkı ustalıkla işlemiştir. Asıl amacı beşerî bir aşktan tanrısal bir aşka olan yolculuğu anlatan uzri aşk, Shakespeare'ın eserinde toplumdaki kin ve nefreti ortadan kaldırma yönünde ele alınmıştır. Eserdeki ana karakterlerin bir hasımlık sonucu aşklarını yaşamayıp ölmeleri eserde toplumda görülen kin ve nefrete son vermiştir.

Eser kültürel ve toplumsal yönüyle farklı olsa da eserin içeriğine bakıldığında aşıkların aşkları, ayrılıkları, hüznüleri, haberciler, ölüm ve yakın mezar motifleri Doğu edebiyatının bu anlamda yazılmış temel eserleriyle benzerlik göstermektedir. Bu yönüyle eser metinlerarasılık bağlamında araştırmacılara kapsamlı ve çok boyutlu bir imkân sağlamaktadır.

Kaynakça

- Alkan, Halit. (2021a). A Structuralist Analysis of William Shakespeare's Romeo and Juliet. *The Journal of Kesit Academy*. Cilt: 7, Sayı: 27, ss: 27-36. <https://doi.org/10.29228/kesit.51211>
- Alkan, Halit. (2021b). An Existentialist Approach to William Shakespeare's Romeo and Juliet. *EKOSAD Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Cilt: 8, Sayı: 15, ss: 50-56.
- Alkan, Halit. (2021c). Kişileştirme ve Didaktik Yaklaşım: Gülün Romansı. *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi*. Cilt: 6, Sayı: 2, ss: 32-53. <https://doi.org/10.46628/itbhssj.1023258>
- Alkan, Halit. (2021d). Time in Spenser's Amoretti and Epithalamion, and Shakespeare's Sonnets. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. Özel Sayı: 9, ss: 389-400. <https://doi.org/10.29000/rumelide.985605>
- Ambros, Edith Gülçin. (2016). Osmanlı Gazeli ile Batı'nın Sonesi: Aşk İdeolojisindeki Benzerliklerin Kökeni. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları, Gazelden Gazele: Dünün Şiirine Bugünden Bakışlar*. ss: 67-86.
- Armutlu, Sadık. (2014). Derî Farsçasında Gazelin Oluşumu, Felsefesi: Bu Gazeldeki Aşk Söylemi ve Güzellik Unsurlarının Kaynağı Olarak Hadarî ve Uzrî Gazel. *Doğu Esintileri*. Sayı: 1, ss: 33-120.
- Armutlu, Sadık. (2016). Arap Edebiyatında Bir Tür: Gazel. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları, Gazelden Gazele: Dünün Şiirine Bugünden Bakışlar*. ss: 159-231.
- Armutlu, Sadık. (2017). Klasik Arap, Fars ve Türk Şiirinde Güzeli/Sevgili Proto Tipleri". *Doğu Esintileri*. C: 7, ss: 1-68.
- Ayyıldız, Esat. (2016). *Abbâsî Dönemine Kadar 'UZrî Gazel*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doğu Dilleri Ve Edebiyatları (Arap Dili Ve Edebiyatı) Anabilim Dalı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara.
- Begum, Shagufta-Mushtaq, Hafız Hammad. (2017). Courtly Love: Emergence of a New Love Order. *Al-Hikmat*. Sayı: 37, ss: 1-12.
- Birkan, Evren. (2011). *Woman and Love in Medieval Courtly Literature: The Real and The Fictional*. Doğu University, Institute Of Social Sciences, Ma in English Literature. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul.

- Capellanus, Andreas. (1960). *The Art of Courtly Love (trans: John Jay Parry)*. New York: Colombia University Press.
- Cihanî, Perwîz. (2013). *Şîroveya Mem û Zîna Ehmedê Xanî*. İstanbul: Nûbihar.
- Durmuş, İsmail. (2012). Uzrî Aşk. *TDV İslam Ansiklopedisi*. Cilt: 42, ss: 259-261.
- İncekara, Elif Batu. (2010). *Female Identity in the Three Plays by Shakespeare: Othello, Romeo And Juliet, And A Midsummer Night's Dream*. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili Ve Edebiyatı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul.
- Kızıltunç, Recai. (2004). Fuzuli'nin Leyla ve Mecnun Mesnevisi'nde Gündelik Hayat. *A,Ü,Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 2, ss: 27-52.
- Kuran, Özlem Züleyha. (2013). *Abbasi Dönemi Şiiri Nazım Türlerinde Yenilik Hareketleri*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doğu Dilleri Ve Edebiyatları Bölümü Arap Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara.
- Ocak, Bekir. (2015). *Fuzûlî, Mehmet Âkif ve Sezai Karakoç' Da Leylâ*. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları Anabilim Dalı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum.
- Shakespeare, William. (2006). *Romeo ve Juliet*, (çev: Özdemir Nutku). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım Özer, Sibel. (2008). *William Shakespeare'ın Tragedyası Romeo Ve Juliet'ten Yola Çıkararak: "Mutlu Aşk Yoktur"*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü ,Sahne Sanatları Anabilim Dalı Tiyatro Sanat Dalı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul.
- Yıldız, Alpay Doğan. (2004). Eski Bir Bahçenin Yeniden Düzenlenişi ya da Fuzûlî'nin Hikaye-i Leylâ ve Mecnun'u Sunuşu. *Bilig*. Sayı: 29, ss: 201-222.

Etik Beyanı: Yazar, bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan etmektedir. Bilimsel etik konuları ile ilgili aksi bir durumun tespiti halinde tüm sorumluluk çalışmanın yazarına ait olup, Milestone dergisinin hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Exploring Investment Hurdles in Renewable Energy: Impacts on Economic and Social Development in Developing Countries Employing the TRIZ Approach¹²

Hassan KARIMPOUR¹³

Abstract

This research critically examines the complex relationships between investments in renewable energy (RE) and their impacts on economic growth, social progress, and overall welfare. The research population includes projects in Iran, and the sample includes targeted interviews with 20 experts and project managers in renewable energy projects. It underscores the pivotal role of RE in addressing global challenges such as climate change, poverty reduction, and gender equality. The study highlights the socio-economic benefits of RE technologies, particularly their contribution to women's empowerment, employment, and education. Using the Theory of Inventive Problem Solving (TRIZ) methodology, the research identifies barriers to RE investments and proposes innovative solutions to optimize these investments. The findings emphasize the importance of tailored strategies that consider the unique characteristics and challenges of individual countries. Collaboration between policymakers, investors, researchers, and communities is essential to promoting RE investments effectively. The study also highlights the need for a holistic approach that integrates economic, social, and environmental considerations into RE planning and decision-making processes.

Keywords: renewable energy, Theory of Inventive Problem Solving, economic growth, social progress

Özet

Bu araştırma, yenilenebilir enerjiye (YE) yapılan yatırımlar ile ekonomik büyüme, sosyal ilerleme ve genel refah arasındaki karmaşık ilişkileri eleştirel bir şekilde incelemektedir. Araştırma popülasyonu İran'daki projeleri içermektedir. Örneklem yenilenebilir enerji projelerinde 20 uzman ve proje yöneticisiyle yapılan hedefli görüşmeleri

¹² DOI: 10.5281/zenodo.13918506

¹³ Independent Scholar, hkpour1@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4958-7493.

kapsamaktadır. Makale, YE'nin iklim değişikliği, yoksulluğun azaltılması ve cinsiyet eşitliği gibi küresel zorlukları ele almada oynadığı önemli rolün altını çizmektedir. Çalışma, YE teknolojilerinin sosyo-ekonomik faydalarını, özellikle kadınların güçlendirilmesine, istihdamına ve eğitimine olan katkılarını vurgulamaktadır. Araştırma, Yaratıcı Problem Çözme Teorisi (TRIZ) metodolojisini kullanarak YE yatırımlarına yönelik engelleri belirlemekte ve bu yatırımları optimize etmek için yenilikçi çözümler önermektedir. Bulgular, her bir ülkenin benzersiz özelliklerini ve zorluklarını dikkate alan özel stratejilerin önemini vurgulamaktadır. Politika yapıcılar, yatırımcılar, araştırmacılar ve topluluklar arasındaki iş birliği, YE yatırımlarını etkili bir şekilde teşvik etmek için önemli rol oynamaktadır. Çalışma ayrıca ekonomik, sosyal ve çevresel hususları YE planlama ve karar alma süreçlerine entegre eden bütünsel bir yaklaşıma olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: yenilenebilir enerji, Yaratıcı Problem Çözme Teorisi, ekonomik büyüme, sosyal ilerleme

1. Introduction

Economic growth, social progress, and improved welfare are among the national objectives of the countries. And sustaining fast economic growth in developed countries has also been a priority of global policymakers. The use of renewable energy combats climate change and poverty, on the other side, the opportunity to encourage gender equality, fight air pollution, organize ordinary communities and build local environmental awareness. Renewable Energy technology support women 's employment, career growth, and education, in order to build a large and diverse workforce for economic development in countries (Vo et al., 2022). The availability of renewables, have social , environmental and economic benefits; for example, sustainable energy production, reduced chronic and acute health effects particularly for women and children and the elimination of energy dependence on other countries. Therefore, investment in renewable energy sources has become increasingly necessary in the countries to hold the balance between energy, environment and ecology (Algarni et al., 2023). As far as since 2011, renewable energy has risen faster than all other forms of energy. Although RE has an immense potential to reduce CO2 emissions and to reduce deprivation by expanding energy access to remote regions, as regards RE invest in the

developing world faces significant economic and non-economic barriers (Yobouet Gnanoin et al., 2022). Such hurdles are rather different depending on the country context, the particular infrastructure and the application; so developments in renewable energy investment different and increased by level of development. (Figure1).

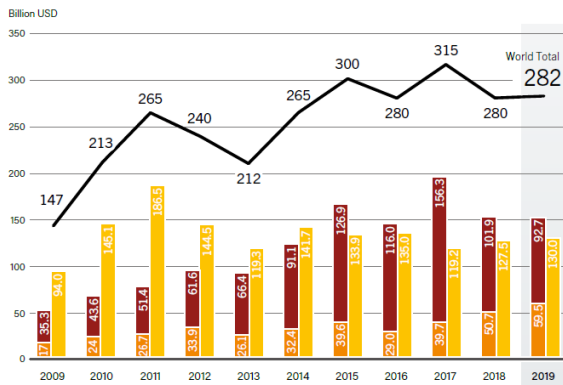

Figure1: Renewable energy investment in Developed, Growing and Poor countries, 2009-2019

This research aims to comprehensively analyze the complex dynamics surrounding investments in renewable energy (RE) and their profound impact on economic growth, social progress, and overall welfare. It emphasizes the global imperative of sustaining rapid economic growth, particularly in developed countries, and underscores the pivotal role of RE in simultaneously addressing climate change, poverty reduction, gender equality, and other societal challenges. The study investigates the diverse socio-economic benefits offered by renewable energy technologies, with a specific focus on their contribution to women's employment, career advancement, and educational opportunities. Furthermore, it aims to identify and evaluate the barriers hindering investments in renewable energy, considering both economic and non-economic factors prevalent in the developing world. Ultimately, this research seeks to propose comprehensive and tailored strategies to overcome these barriers and optimize investments in renewable energy, taking into account the unique characteristics and challenges of individual countries.

Case studies and examples from countries that have successfully overcome barriers to renewable energy (RE) investments can provide valuable insights for other nations looking to accelerate their transition to clean energy (Aziz & Jahan, 2023). One such example is

Germany, which has implemented a suite of policies and incentives to promote RE investments. Through its Renewable Energy Sources Act (EEG), Germany has established feed-in tariffs and other financial incentives to encourage the development of renewable energy projects. As a result, Germany has become a global leader in renewable energy, with renewable sources accounting for over 40% of its electricity generation (Wehrle, 2022).

Another example is Denmark, which has successfully integrated large amounts of wind power into its energy system. Denmark's success can be attributed to its early investment in wind energy, strong political commitment to renewables, and innovative grid management strategies. Denmark now generates over 40% of its electricity from wind power, demonstrating the viability of renewable energy as a major source of electricity (Patel & Bohra, 2023).

In the United States, the state of California has made significant strides in promoting RE investments through a combination of policies, incentives, and ambitious renewable energy targets. California's Renewable Portfolio Standard requires utilities to source 60% of their electricity from renewable sources by 2030, driving investment in solar, wind, and other clean energy technologies. California's success in promoting RE investments serves as a model for other states and countries looking to transition to a cleaner energy future (Charles et al., 2023).

Overall, these case studies demonstrate that with the right mix of policies, incentives, and political commitment, countries can overcome barriers to RE investments and achieve significant progress towards a sustainable energy future (Mehmood, 2021).

This research contributes significantly to existing literature by addressing the technical specifications of renewable energy projects, emphasizing the necessity for substantial engineering expertise, and proposing innovative methods to enhance project effectiveness. The findings of this study are expected to provide valuable insights for policymakers, investors, and researchers in formulating effective strategies for renewable energy projects. These strategies will be designed to consider specific requirements, economic conditions, policy challenges, technological advancements, and investor support.

2. Methodology

This research adopts a multidimensional methodology, combining an extensive literature review and scenario-based planning. The study begins by the research introduces a holistic evaluation framework through qualitative research employing a guided interview approach with 20 experts in Iranian projects to identify factors and obstacles. analyzing existing barriers to renewable energy investments and subsequently explores the limitations of conventional scenario-based planning approaches. To address these limitations, the study utilizes the Theory of Inventive Problem Solving (TRIZ) method to delve into and address these challenges, providing a structured approach to guide realistic decision-making processes. The approach aims to provide a comprehensive understanding of the issues surrounding renewable energy investments in Iran, offering insights that can potentially inform policy and decision-making processes in the country. Through this methodology, the research seeks to contribute to the existing body of knowledge on renewable energy investments and provide practical solutions for overcoming barriers in the Iranian context. TRIZ, developed by Genrich Altshuller, is a systematic framework for solving complex problems and fostering inventive solutions. It is based on identifying contradictions within a system and resolving them using inventive principles from a database of solutions across different domains. TRIZ includes key principles such as ideality, contradiction analysis, inventive principles, and the use of inventive standards (Moehrle & Paetz, 2014).

In data analysis, TRIZ offers a structured approach to enhance the efficiency of analytical processes. This involves (Chao & Peng, 2016):

1. **Contradiction Analysis:** Identifying contradictions in data analysis, like the trade-off between accuracy and speed, and using TRIZ's contradiction matrix to find inventive solutions.
2. **Ideality in Data Analysis:** Defining the ideal state of data analysis processes and aligning objectives with ideality principles for optimization.
3. **Inventive Principles:** Applying TRIZ principles to overcome challenges in data preprocessing, analysis, and interpretation, using methods like segmentation, extraction, and parameter changes.

4. **Use of Inventive Standards:** Incorporating inventive standards from TRIZ to set benchmarks for effective data analysis, and comparing against these standards to drive improvements and innovations.

3. Examination of Relationships:

Investments in renewable energy (RE) have a profound impact on economic growth and social progress. Economically, RE investments stimulate growth by creating jobs in manufacturing, installation, and maintenance of renewable energy systems. These investments also lead to cost savings in energy production and consumption, which can be redirected to other productive sectors of the economy. Socially, RE investments improve access to clean and sustainable energy sources, particularly in rural and remote areas. This improves the quality of life for communities by providing reliable electricity for lighting, cooking, and heating (Smith, 2023).

Furthermore, RE investments contribute to social progress by promoting environmental sustainability. By reducing reliance on fossil fuels, RE helps mitigate climate change, improve air quality, and protect natural ecosystems. This, in turn, has positive impacts on human health and well-being. Additionally, RE investments promote social equity by providing opportunities for marginalized groups, such as women and minorities, to participate in the green economy (Nhamo & Mukonza, 2020). The interplay between economic growth, social progress, and RE investments underscores the importance of a holistic approach to development. Countries that prioritize RE investments are not only able to achieve sustainable economic growth but also improve social indicators such as education, health, and gender equality. This integrated approach to development is essential for creating a more resilient and equitable society for future generations.

4. Barriers to Investments:

Despite the numerous benefits of renewable energy (RE) investments, several barriers hinder their widespread adoption and implementation. Policy and regulatory challenges pose significant barriers, as inconsistent or unclear regulations can deter investors and increase project costs. Additionally, the lack of long-term policies and incentives for RE can create

uncertainty in the market, discouraging investment. Technological limitations also present barriers to RE investments, particularly in the development and deployment of new renewable energy technologies. High upfront costs, limited scalability, and intermittency issues associated with some RE technologies can deter investors and hinder their widespread adoption. Financing constraints are another major barrier to RE investments, as access to capital can be limited, especially for small-scale and community-based projects. Additionally, the perceived risks associated with RE investments, such as project delays or underperformance, can make it difficult to attract financing from traditional lenders.

Furthermore, the lack of public awareness and acceptance of renewable energy can hinder investments, as communities may resist the development of RE projects due to concerns about visual impacts, noise, or changes to their way of life. Overcoming these barriers requires effective communication and engagement strategies to build support and address misconceptions about renewable energy. In summary, addressing these barriers to RE investments requires a coordinated effort from policymakers, investors, communities, and other stakeholders. By implementing supportive policies, investing in research and development, and engaging with communities, countries can overcome these barriers and unlock the full potential of renewable energy for sustainable development (Xing et al., 2023).

5. Innovative Solutions:

To overcome the barriers to renewable energy (RE) investments, innovative solutions are needed. One approach is to simplify regulations and streamline permitting processes to reduce administrative burdens and increase investor confidence. Modularizing RE technology can also help overcome technological limitations by allowing for easier scalability and customization to meet specific project needs. Adjusting financial parameters, such as offering tax incentives or low-interest loans, can make RE investments more attractive to investors. Additionally, developing innovative financing mechanisms, such as green bonds or crowdfunding platforms, can help mobilize capital for RE projects, especially for small-scale and community-based initiatives (Boufounou & Dellis, 2023). Reframing public messaging and education campaigns can help increase public awareness and acceptance of renewable energy, addressing concerns and misconceptions that may hinder investment. Adopting best practices from other industries, such as the use of digital technologies for project

management and monitoring, can improve the efficiency and effectiveness of RE projects. Developing flexible policy frameworks that adapt to changing market conditions and technology advancements can create a supportive environment for RE investments. By implementing these innovative solutions, countries can overcome barriers to RE investments and accelerate the transition to a more sustainable energy future (Aqeeq et al., 2023).

6. Policy Recommendations:

Based on the findings of this research, several policy recommendations can be proposed to promote renewable energy (RE) investments:

1. Implement supportive policies and regulatory frameworks that incentivize RE investments, such as feed-in tariffs, tax credits, and renewable energy targets.
2. Provide financial incentives and support mechanisms, such as low-interest loans, grants, and subsidies, to reduce the financial barriers to RE investments.
3. Develop long-term policies and strategies that provide certainty and stability for investors, helping to attract capital and drive growth in the RE sector.
4. Invest in research and development to overcome technological limitations and promote innovation in RE technologies, making them more efficient and cost-effective.
5. Enhance public awareness and acceptance of RE through education campaigns and community engagement efforts, addressing misconceptions and building support for RE projects.
6. Strengthen international cooperation and collaboration on RE investments, sharing best practices and lessons learned to accelerate the global transition to clean energy.
7. Support the development of local and community-based RE projects, empowering communities and fostering economic development.
8. Encourage the adoption of energy storage technologies and smart grid solutions to enhance the integration of RE into the energy system, ensuring reliability and stability.

9. Foster partnerships between governments, private sector, and civil society to promote sustainable development and ensure that RE investments benefit all segments of society.
10. Continuously monitor and evaluate the impact of RE policies and investments, adjusting strategies as needed to maximize their effectiveness and sustainability.

7. Conclusion

In conclusion, renewable energy (RE) investments play a crucial role in driving sustainable economic growth, promoting social progress, and addressing environmental challenges. This research has highlighted the intricate relationships between economic growth, social progress, and RE investments, demonstrating how RE can serve as a catalyst for positive change across multiple dimensions of society. The study has shown that investments in RE not only stimulate economic growth by creating jobs and reducing energy costs but also contribute to social progress by improving access to clean energy and empowering communities. Additionally, RE investments help mitigate climate change, improve air quality, and protect natural ecosystems, leading to improved health outcomes and a higher quality of life for all. Despite these benefits, the research has identified several barriers hindering investments in RE, including policy and regulatory challenges, technological limitations, financing constraints, and lack of public awareness. To address these barriers, innovative solutions are needed, such as simplifying regulations, modularizing technology, and adjusting financial parameters to make RE investments more attractive and feasible.

Furthermore, the study has emphasized the importance of tailored strategies to overcome barriers and optimize investments in RE, taking into account the unique characteristics and challenges of individual countries. Collaboration between policymakers, investors, researchers, and communities is essential to promoting RE investments effectively and ensuring that they deliver maximum socio-economic and environmental benefits. Looking ahead, policymakers should consider implementing supportive policies and regulatory frameworks that incentivize RE investments. Governments should also invest in

research and development to overcome technological limitations and promote innovation in the RE sector. Public awareness campaigns and education initiatives can help increase acceptance and support for RE investments, paving the way for a more sustainable and prosperous future for all. In conclusion, by understanding the complex interplay between economic growth, social progress, and RE investments, countries can unlock the full potential of renewable energy and create a more resilient, equitable, and sustainable society for generations to come.

8. Future Directions

Future research in the field of renewable energy (RE) investments should focus on several key areas to further enhance our understanding and optimize the impact of RE on economic growth, social progress, and environmental sustainability. Firstly, there is a need to investigate the long-term impacts of RE investments on economic growth and social progress, including the effects on employment, income distribution, and poverty reduction (Maurilla et al., 2023). Secondly, studies should explore the role of RE in achieving the Sustainable Development Goals (SDGs), particularly in areas such as energy access, health, education, and gender equality (Vogel, 2023).

Additionally, future research should examine the potential for RE to play a larger role in the global energy mix, including the integration of RE into existing energy systems and the development of new technologies to overcome barriers to RE deployment. Furthermore, studies should investigate the socio-economic and environmental implications of different RE technologies, such as solar, wind, hydropower, and bioenergy, to identify the most effective and sustainable solutions for different contexts.

Moreover, research should focus on enhancing the efficiency and effectiveness of RE investments through innovative financing mechanisms, policy frameworks, and technological advancements. This includes exploring the potential for public-private partnerships and international cooperation to mobilize resources and expertise for RE projects. Lastly, studies should examine the role of RE in promoting climate resilience and adaptation, particularly in vulnerable and marginalized communities (Zhao et al., 2022).

Overall, future research should aim to provide evidence-based recommendations and guidelines for policymakers, investors, and other stakeholders to maximize the socio-economic and environmental benefits of RE investments, ultimately contributing to a more sustainable and equitable future for all.

References

Algarni, S., Tirth, V., Alqahtani, T., Alshehery, S., & Kshirsagar, P. (2023). Contribution of renewable energy sources to the environmental impacts and economic benefits for sustainable development. 56. <https://doi.org/10.1016/j.seta.2023.103098>

Aqeeq, M. A., Tahir, A., Haider, W. A., & Abdullah, F. (2023). Energy transition for sustainable economic development in developing countries (DCs) – The case of utility-scale solar (USS) investments in Pakistan. 122. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2023.106696>

Aziz, S., & Jahan, S. M.. (2023). Determinants of international development investments in renewable energy in developing countries. 74. <https://doi.org/10.1016/j.esd.2023.04.008>

Boufounou, P. V., & Dellis, K.. (2023). Financialisation, sustainable finance and innovative financing for development mechanisms: the greek case study for crowdfunding and green bonds. 1(1). <https://doi.org/10.12681/icbe-hou.5307>

Chao, J.-H., & Peng, C.-Y.. (2016). High-Efficiency Solar Electricity of Umbrella by TRIZ Analysis. 08(2). <https://doi.org/10.4236/EPE.2016.82005>

Charles, J., Kumar, R., & Majid, M. A.. (2023). Advances and development of wind–solar hybrid renewable energy technologies for energy transition and sustainable future in India. <https://doi.org/10.1177/0958305x231152481>

Maurilla, A., Suriani, S., & Nasir, M.. (2023). Do Poverty and Economic Growth Matter for Income Inequality Reduction in Yogyakarta Province?. 23(2). <https://doi.org/10.18196/jesp.v23i2.15859>

Mehmood, U.. (2021). Contribution of renewable energy towards environmental quality: The role of education to achieve sustainable development goals in G11 countries. 178. <https://doi.org/10.1016/J.RENENE.2021.06.118>

Moehrle, M. G., & Paetz, H.. (2014). Using TRIZ inventive principles for the analysis of similarities and differences in inventive thinking: a case study of inventions in the field of solar cell modules comparing Japanese and European engineers. 10(2). <https://doi.org/10.1504/IJTIP.2014.068019>

Nhamo, G., & Mukonza, C.. (2020). Opportunities for women in the green economy and environmental sectors. 28(4). <https://doi.org/10.1002/SD.2033>

Patel, M. D., & Bohra, S. S.. (2023). Power management of grid-connected PV wind hybrid system incorporated with energy storage system. 2(3). <https://doi.org/10.55670/fpll.fuen.2.3.2>

Smith, M. R.. (2023). Promoting Clean Household Cooking Energy Sources in Rural Areas: A Case Study of Obio/Akpor Local Government Area, Rivers State, Nigeria. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8025692>

Vo, D. H., Tran, Q. X., & Tran, T.. (2022). Economic growth, renewable energy and financial development in the CPTPP countries. 17(6). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0268631>

Vogel, P. U. B.. (2023). "gender equality" & "women empowerment" for sustainable development goals. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7735476>

Wehrle, N.. (2022). The Cost of Renewable Electricity and Energy Storage in Germany. 8(1). <https://doi.org/10.11118/ejobsat.2022.005>

Xing, L., Udemba, E. N., Tosun, M., Abdallah, I., & Boukhris, I.. (2023). Sustainable development policies of renewable energy and technological innovation toward climate and sustainable development goals. 31(2). <https://doi.org/10.1002/sd.2514>

Yobouet Gngoin, T. B., Kassi, D. F., Edjoukou, A. J. R., Kongrong, O., & Yuqing, D.. (2022). Renewable energy, non-renewable energy, economic growth and CO2 emissions in the newly emerging market economies: The moderating role of human capital. 10. <https://doi.org/10.3389/fenvs.2022.1017721>

Zhao, L., Chau, K. Y., Tran, T. K., Sadiq, M., Xuyen, N. T. M., & Phan, T. T. H.. (2022). Enhancing green economic recovery through green bonds financing and energy efficiency investments. 76. <https://doi.org/10.1016/j.eap.2022.08.019>

Ethics Statement: The authors declare that ethical rules were followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation regarding scientific ethical issues, all responsibility belongs to the authors of the study and Milestone journal has no responsibility.